

**Základní škola Ilji Hurníka Opava, Ochranova 6 -
příspěvková organizace**

Ochranova 6, 746 01 Opava

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

POZNÁVÁME SEBE A SVĚT

čj. ZSIH 169/2021, vydáno 10. 5. 2021

Platný od 1. září. 2021

Zpracováno podle úpravy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání platného od 1. 9. 2021.

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	5
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1 HISTORIE ŠKOLY.....	6
2.2 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	6
2.3 VYBAVENOST ŠKOLY.....	6
2.4 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	7
2.5 ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVÍŠTĚ.....	7
2.6 ŠKOLNÍ DRUŽINA, ŠKOLNÍ KLUB	8
2.7 DLOUHODOBÉ AKTIVITY ŠKOLY	8
2.8 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	8
2.9 INFORMOVANOST A SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI	9
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	10
3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY.....	10
3.2 CÍLE ŠKOLY	10
3.3 KLÍČOVÉ KOMPETENCE	13
3.3.1 <i>Kompetence k učení</i>	13
3.3.2 <i>Kompetence k řešení problémů</i>	14
3.3.3 <i>Kompetence komunikativní</i>	15
3.3.4 <i>Kompetence občanské</i>	16
3.3.5 <i>Kompetence sociální a personální</i>	16
3.3.6 <i>Kompetence pracovní</i>	17
3.3.7 <i>Kompetence digitální</i>	18
3.4 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	19
3.5 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	22
3.6 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA.....	25
3.6.1 <i>Osobnostní a sociální výchova</i>	25
3.6.2 <i>Výchova demokratického občana</i>	27
3.6.3 <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i>	28
3.6.4 <i>Multikulturní výchova</i>	28
3.6.5 <i>Environmentální výchova</i>	30
3.6.6 <i>Mediální výchova</i>	30
4. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	32
5. UČEBNÍ PLÁN.....	33
6. CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ	35
6.1 CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ - 1. STUPEŇ.....	35
6.1.1 <i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	35
6.1.2 <i>Matematika a její aplikace</i>	38
6.1.3 <i>Informatika</i>	39
6.1.4 <i>Člověk a jeho svět</i>	41
6.1.5 <i>Umění a kultura</i>	45
6.1.6 <i>Člověk a zdraví</i>	48
6.1.7 <i>Člověk a svět práce</i>	49
6.2 CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ - 2. STUPEŇ.....	51
6.2.1 <i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	51
6.2.2 <i>Matematika a její aplikace</i>	55
6.2.3 <i>Informatika</i>	56
6.2.4 <i>Člověk a společnost</i>	58
6.2.5 <i>Člověk a příroda</i>	61
6.2.6 <i>Člověk a kultura</i>	66
6.2.7 <i>Člověk a zdraví</i>	68
6.2.8 <i>Člověk a svět práce</i>	72
6.3 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	74
6.4 DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBOR	76
6.4.1 <i>Etická výchova</i>	76

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

<u>Název ŠVP:</u>	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání: Poznáváme sebe a svět
<u>Název školy:</u>	zpracováno podle: Rámcového vzdělávacího program pro ZV Základní škola Ilji Hurníka Opava, Ochranova 6 - příspěvková organizace
<u>Sídlo:</u>	746 01 Opava, Ochranova 6
<u>IZO:</u>	600 143 384
<u>Právní forma:</u>	Příspěvková organizace, IČ 70 999 236
<u>Součástí školy:</u>	1. Základní škola, IZO 102 432 562 2. Školní družina, IZO 120 003 601 3. Školní klub, IZO 150 040 512 4. Školní jídelna - výdejna, IZO 120 003 61
<u>Ředitel školy:</u>	Mgr. Monika Jarošová, Opava, Písecká 11
<u>Kontakty:</u>	tel: +420 553 714 065 e-mail: skola@zsochranova.cz http://www.zsochranova.cz
<u>Zřizovatel školy:</u>	Statutární město Opava, Horní náměstí 69, 746 26 Opava
<u>Kontakty:</u>	tel.: +420 553 756 111 e-mail: info@opava-city.cz

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Historie školy

Počátky historie školy jsou spjaty s dějinami měšťanské školy na Otické ulici v Opavě, která byla postavena již v roce 1880. Tamější vzrůstající počet žáků přinutil v roce 1912 školní úřady a město zvážit možnosti zřízení další měšťanské školy v Opavě. Ta byla nakonec zřízena na Badenfeldově ulici (dnes Ochranova ulice) v roce 1915. Úřední název školy zněl: „Chlapecká měšťanská škola, Badenfeldova ulice, Opava“.

V roce 1945 byla ulice přejmenována jménem L. Ochrany, 1. předsedy Matice opavské a v budově Chlapecké měšťanské školy byla umístěna III. měšťanská škola. Ve školním roce 1953/1954 došlo ke sloučení III. měšťanské školy (dnes 2. stupeň ZŠ na Ochranově ulici) a Národní školy (dnes 1. stupeň na Pekařské ulici) v jeden celek.

Od roku 1987 škola umožňuje žákům, kteří mají zájem o hudební výchovu, absolvovat na škole vzdělávací program s rozšířenou výukou HV. Škola a její pěvecké sbory (Minidomino, Slunička, Cvrčci, Domino) dotvářejí hudební život města Opavy a reprezentují školu i město na akcích celorepublikového významu i v zahraničí. Škole byl v roce 2000 propůjčen čestný název „Základní škola Ilji Hurníka, Ochranova 6, Opava“.

2.2 Úplnost a velikost školy

ZŠ Ilji Hurníka je úplná základní škola s 9 postupnými ročníky s kapacitou 550 žáků. S postupným poklesem počtu žáků dochází k snižování počtu tříd, v některých ročnících zůstává ze dvou paralelních tříd po jedné třídě. V minulosti byla vždy v každém z devíti ročníků jedna třída se zaměřením na HV a paralelní třída bez speciálního zaměření. Tento koncept přetrvává i nadále, kdy v rámci jedné třídy vedle sebe existuje možnost volby hudebního a nehudebního zaměření. Součástí školy je školní družina a školní klub.

Škola je tvořena dvěma oddělenými budovami. Budova na Ochranově ulici se nachází v blízkosti centra města v klidném prostředí malého parku. Kolem školy teče řeka Opava. V budově sídlí ředitelství a ročníky 2. stupně. Druhá budova s ročníky 1. stupně a odděleními školní družiny je lokalizována do městské části Kateřinky, nachází se na břehu řeky Opavy na ulici Pekařská. Zde je také situována výdejna obědů.

Naši školu navštěvují žáci různých obvodů Opavy i okolních vesnic. Nedaleko školy na ulicích Pekařská, Ratibořská a na Dolním náměstí se nacházejí zastávky autobusů a trolejbusů.

2.3 Vybavenost školy

Ve škole se vyučuje v klasických, moderně vybavených třídách s počítačem a interaktivní tabulí či plátnem. V celé škole je zaveden bezdrátový internet. Pedagogové vytvářejí elektronické studijní materiály, dostupné na webových stránkách školy a výuka může být obohacena též využíváním tabletů a mobilních notebooků. K výuce odborných předmětů slouží odborné učebny, např. učebna fyziky a chemie, počítačové učebny, jazyková učebna, hudebna, cvičná kuchyňka, dílna. Škola má k dispozici také keramickou dílnu, žákovskou a učitelskou knihovnu, velkou tělocvičnu s kvalitním vybavením, gymnastický sál a pro venkovní aktivity hřiště, dětské hřiště s průlezkami a pískovištěm, přírodní zahradu s edukačními prvky.

O přestávkách je dětem umožněno trávit čas na školním dvoře či hřišti, kde si mohou odpočinout nebo zasportovat, v budově lze hrát stolní tenis, odpočívat v relaxačních zónách. Děti mohou využívat automat na mléko a ovoce. Ovoce je dodáváno zdarma z projektu EU Ovoce do škol.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Výuka je zajištěna plně kvalifikovanými pedagogy. Aprobovaní a zkušení pedagogové mají možnost dalšího vzdělávání, účastní se odborných kurzů a seminářů a systematicky si rozšiřují svou odbornost. Kromě odborníků školního poradenského pracoviště působí ve škole rovněž odborně proškolení asistenti pedagoga a zdravotníci. Ve školní družině a školním klubu se dětem věnují trpělivé, ochotné a tvořivé vychovatelky.

Ve svém volném čase učitelé vedou různé kroužky (sportovní, výtvarné, třídní klub, IT, jazykové aj.), pořádají výstavky úspěšných prací žáků, oborové soutěže, exkurze, výlety pro třídy.

2.5 Školní poradenské pracoviště

Školní poradenské pracoviště úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálním pedagogickým centrem a dalšími odbornými institucemi.

Na obou stupních naší školy pracuje **výchovný poradce**. Žáci i rodiče se na poradce mohou kdykoliv obrátit a požádat jej o pomoc při řešení výchovných obtíží. Na 2. stupni poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídními učiteli a vedením školy zajišťuje přihlašování a přestup k dalšímu vzdělávání. Úzce spolupracuje s Informačním a poradenským střediskem na Úřadu práce. Každoročně navštěvuje s žáky 9. tříd Informu (přehled nabídky oborů). Informační materiály o středním školství a trhu práce jsou umístěny na speciální nástěnce.

Metodik prevence projevů rizikového chování zpracovává každoročně „Minimální preventivní program“ a koordinuje jeho realizaci. Prevence probíhá i v rámci výuky. Škola sleduje projevy rizikového chování a při problémech koordinuje postup s výchovným poradcem, svolává rodiče, nabízí podporu, poradenství.

Školní psycholog poskytuje psychologické poradenské služby žákům, jejich zákonným zástupcům a učitelům v oblastech výchovy a vzdělávání a osobnostního rozvoje. Jedná se jak o individuální, tak skupinové psychodiagnostické činnosti.

Strategie pedagogicko - psychologického poradenství:

- pracovat se všemi subjekty školy a vytvořit tak širokou základnu primární prevence školní neúspěšnosti a projevů rizikového chování
- sledovat účinnost preventivních programů aplikovaných školou
- realizovat kariérové poradenství
- podílet se na tvorbě příznivého sociálního klimatu pro integraci kulturních odlišností
- dlouhodobě pečovat o neprospívající žáky
- poskytovat metodickou pomoc učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů vzdělávání
- ve všech situacích, které to vyžadují, spolupracovat se zákonnými zástupci žáků
- integrovat poradenské služby poskytované školou se službami speciálních pedagogických zařízení, zejména s PPP, SPC a úřadem práce

2.6 Školní družina, školní klub

Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Mimo činnost výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. V rámci ŠD pracují děti v kroužcích (např. výtvarný, sportovní, dramatický, kroužek pracovních činností a kroužek společenských her, keramiky aj.), účastní se jednorázových i tradičních aktivit, např. loučení se s létem, Halloween - čarodějny den, vánoční dílny, maškarní karneval, velikonoční dílny, soutěže ke dni dětí a závěru školního roku apod.

Školní klub má 1 oddělení. Žáci, kteří navštěvují ŠK, se zapojují do běžných činností realizovaných ve ŠD.

Školní družina i školní klub využívají pro svou činnost vlastních heren a sportovního zázemí na školním hřišti

2.7 Dlouhodobé aktivity školy

Škola se dlouhodobě a pravidelně věnuje rozvoji žáků v rámci nesčetného množství aktivit, např.:

- práce pěveckých sborů - koncerty pro veřejnost, charitativní koncerty, každoroční koncertní zájezdy v rámci České republiky i zahraničí
- školy v přírodě
- lyžařské výcviky
- cyklo-turistické kurzy
- tematické dny
- výstavky a tvořivé dílny
- spolupráce s místní knihovnou
- účast na akcích pořádaných jinými školami
- účast na předmětových olympiádách
- sportovní soutěže, dopravní soutěž
- exkurze do vědeckých center a muzeí
- návštěvy kulturních a přírodních památek
- aktivity prevence rizikového chování
- spolupráce s mateřskými školami
- spolupráce s HZS a Policií ČR
- pravidelné návštěvy představení Slezského divadla
- folklórní celostátní přehlídka Opavský skřivánek , podpora lidových zpěváků
- přehlídky pěveckých talentů v oblasti moderní hudby, spolupráce se SVČ Opava

2.8 Mezinárodní spolupráce

Pěvecký sbor Domino během několika let navázal úspěšnou spolupráci s pěveckými sbory a osobnostmi sborového života v zahraničí. Škola vyhledává pro spolupráci v rámci vzdělávacích aktivit a společných projektů partnerské školy v zahraničí.

2.9 Informovanost a spolupráce se zákonnými zástupci

Informovanost zákonných zástupců je zajištěna různými formami. Základní informace včetně důležitých kontaktních údajů naleznou rodiče na školních webových stránkách a sociálních sítích. Jsou zde pravidelně zveřejňovány i fotografie z aktivit školy, novinové články, poděkování institucí, ocenění dětí v soutěžích atd. Informace o svých dětech získávají rodiče prostřednictvím třídních schůzek či předem domluvených osobních konzultací s případnou účastí dítěte, dále je možné učitele oslovit telefonicky či elektronicky. Ve škole je zavedena elektronická žákovská knížka, v níž mohou rodiče pravidelně sledovat výsledky svých dětí (prospěch a chování) a také aktuální informace třídy i školy. Pro rodiče a děti jsou pořádány různé aktivity, např. v rámci školní družiny, ale také koncerty, vzdělávací besedy, výstavy aj. Při škole funguje Spolek rodičů.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

Jak již napovídá jméno mimořádné osobnosti v názvu školy, klima této ZŠ je výrazně protkáno hudbou. Ilja Hurník byl známý český hudební skladatel, klavírista, pedagog, spisovatel a dramatik.

Vedle **běžného vzdělávacího programu bez specifického zaměření** škola nabízí zájemcům také **možnost hudební profilace**, díky které se mohou děti více věnovat hudbě, sborovému zpěvu, společné hře na flétnu, nástrojové hře, koncertování, vystupování na akcích školy i města a také navštívit různé kouty světa. Ve škole pracují pěvecké sbory Minidomino, Sluníčka, Cvrčci a Domino. Děti tak mohou sborový zpěv pěstovat od 1. až do 9. ročníku.

Největší úspěchy zaznamenává sbor Domino. Kromě tradičních vánočních koncertů pro rodiče pořádá také koncerty pro veřejnost, účastní se vystoupení k různým příležitostem, koncertů s významnými osobnostmi (Ilja Hurník, Petra Janů), přehlídek a soutěží. Sbor získal množství hodnotných ocenění v ČR (Zlatý oříšek v České televizi) i v zahraničí, procestoval Evropu (Francie, Itálie, Španělsko, Anglie, Polsko, Bulharsko, Lotyšsko, Slovensko aj.), ale i třeba Izrael a Kanadu.

Škola dlouhodobě spolupracuje se ZUŠ V. Kálíka Opava. Cimbálovou muziku ZUŠ vede pedagog naší školy.

3.2 Cíle školy

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a výchovu v rodině. V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se a během celého života se vzdělávat podle svých možností a aktivně se podílet na životě společnosti. Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka.

V základním vzdělání usilujeme o naplňování těchto cílů:

Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- osobním příkladem
- systematickou prací s rodiči
- propojením teorie s praxí (sepětí školy se životem)
- setkáním s významnými osobnostmi
- podporou tvořivosti, prezentací výsledků
- samostatnou prací - radost z výsledků
- využitím informačních zdrojů – (knihovny, internetu)
- vyhledáváním a zpracováním informací
- pochvalou
- pěstováním sebevědomí žáka
- prací s přiměřeným učivem (postup od jednoduchého ke složitějšímu - motivace)
- motivací odměny po jednotlivých krocích (každý musí být úspěšný)
- účastí na workshopech (pěvecké sbory), pořádáním kurzů, tvorbou esejí

Podněcovat žáky ke tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- předkládáním poznatků v neúplné podobě
- zařazováním tematických dnů
- zadáváním problémových a logických úloh
- zapojením žáků do soutěží
- využitím mezipředmětových vztahů
- uplatněním znalostí v praxi či v jiném předmětu
- zpracováním projektů
- přípravou benefičních koncertů, výletů
- konáním laboratorních prací
- hledáním více způsobů řešení
- praktickými ukázkami, názorností

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- vedením řízených rozhovorů s žáky
- vztahem učitel - žák založeným na vzájemné důvěře
- práci v týmu - kooperativní učení a pravidla práce v týmu
- uměním naslouchat, vnímat druhé, snažit se porozumět druhým
- přijímáním kritiky, uznáním chyby (učitel, žák)
- formulováním myšlenek
- přijímáním dětí z jiných měst, ciziny, v rodinách, workshopy s místními a zahraničními lektory

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- společnou přípravou na reprezentaci školy (soutěže, tréninky)
- fanděním spolužákům při sportovních utkáních
- práci ve skupinách, dvojicích
- sebehodnocením
- vytvářením dobrého a kritického kolektivu
- vzájemným hodnocením
- osobním příkladem
- vytvořením jednotných pravidel a vyžadováním jejich dodržování

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili povinnosti

- reprezentace školy
- práci třídní samosprávy
- vedením žáka k vlastnímu názoru
- uvědoměním si vlastní zodpovědnosti za konkrétní úkol
- seznámením žáka s právy a povinnostmi
- nesením důsledků za svá rozhodnutí a chování
- dodržováním pravidel slušného chování
- budováním zdravého sebevědomí žáků
- prohlubováním dobrého vztahu mezi učitelem a žákem
- vedením žáků k samostatnému organizování některých akcí

Vytvářet u žáka potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí, k přírodě

- rozvíjením spolupráce a úcty mezi všemi žáky

- vedením žáků k pořádku ve třídě, k péči o své místo
- respektováním druhého
- vedením ke kultivovanému projevu svých citů
- osobním příkladem
- rozbořením zážitků (kultura, média, sport...)
- vedením dětí k ochraně přírody (třídění odpadu, úklid)
- účastí na škole v přírodě, školních výletech, benefičních akcích

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

- pěstováním každodenních hygienických návyků
- modelovými situacemi ve vyučovacích předmětech (TV, VO, VZ, P, Př)
- prevencí a ochranou zdraví vlastního i jiných osob
- ochranou méně průbojných jedinců (síla kolektivu)
- ovládnutím zásad první pomoci
- vzájemným respektováním, ohleduplností, prevencí násilí a šikany
- zařazováním relaxačních chvil
- kulturou stolování
- poučením o bezpečnosti a chování
- upozorňováním a uvědoměním si potenciálních nebezpečí (zamrzlá řeka, aj.)

Vést žáky k toleranci, ohleduplnosti k jiným lidem, kulturním, duchovním hodnotám, učit žáky žít společně s ostatními lidmi

- seznámením s různými variantami světového názoru, náboženská tolerance
- zařazováním dramatizace určitých životních situací
- soužitím s menšinami ve třídě (zařazením besed o daném problému, filmy, divadlo, knihy, atd.)
- vedením k pomoci žákům zdravotně handicapovaným
- benefičními koncerty
- návštěvami dětí z jiných prostředí (vesnice, město, jiná země, národnosti)
- otevřeným jednáním
- empatií - vcítěním se do situace
- poznáváním cizích kultur, tradic a jejich respektováním

Pomáhat žákům poznávat, rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastním životě a profesní orientaci

- účastí na soutěžích a dalších aktivitách školy
- rozvojem konkrétních zájmů žáka v kroužcích
- sebehodnocením, sebekritikou
- kolektivními hrami (i s jinými školami)
- podporou profesní orientace
- podporou školních projektů, exkurzí, prezentací
- informačními a poradenskými činnostmi ve škole

3.3 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence zahrnují schopnosti, vědomosti, dovednosti, hodnoty a návyky, které umožňují člověku jednat adekvátně a efektivně v různých pracovních a životních situacích. Ve škole spojujeme klíčové kompetence úzce s životními dovednostmi. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci získají na škole, není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě. Veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají, jsou prostředkem k utváření a rozvíjení následujících kompetencí:

Kompetence k učení	umožňují žákům osvojit si strategii učení a motivuje je k celoživotnímu učení
Kompetence k řešení problému	podněcují žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
Kompetence komunikativní	vedou žáky k všestranné a účinné komunikaci
Kompetence sociální a personální	rozvíjejí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci jiných
Kompetence občanské	připravují žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, které uplatňují svá práva a plní své povinnosti
Kompetence pracovní	pomáhají žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci
Kompetence digitální	umožňují žákům efektivně využívat digitální zařízení a aplikace pro usnadnění práce a kritické posouzení, zpracování, sdílení a uchování informací, dat a digitálního obsahu

3.3.1 Kompetence k učení

1. - 3. ročník

- učí se efektivním metodám učení
- učí se organizovat a plánovat vlastní učení
- učí se přistupovat k učení se zájmem
- samostatně pozoruje a experimentuje
- učí se posoudit vlastní pokrok

4. - 5. ročník

- efektivně využívá metody učení
- vyhledává a třídí informace, využívá je v praktickém životě
- uvádí věci do souvislostí - prohlubuje poznatky a stále se učí
- učí se překonávat překážky bránící učení

6. - 7. ročník

- vybírá pro učení vhodné způsoby a řídí vlastní učení
- používá termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- samostatně pozoruje, experimentuje, získává výsledky pozorování
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení
- dokáže posoudit vlastní pokrok, učí se překonávat překážky nebo problémy bránící učení

8. - 9. ročník

- vytváří si komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy na základě učení
- systematicky propojuje jednotlivé informace z různých předmětů, efektivně je využívá a používá ve škole i v praktickém životě
- dokáže si naplánovat, jak své učení zdokonalit, dokáže kriticky zhodnotit své výsledky, diskutuje o nich
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

3.3.2 Kompetence k řešení problémů

1. - 3. ročník

- seznamuje se s vhodným či nevhodným chováním ke spolužákům i k dospělým
- učí se zaujímat postoj přiměřený svému věku (asertivní chování)
- učí se řešit problémové úlohy
- snaží se napodobovat správný vzor
- učí se předvídat nebezpečné situace
- umí upozornit na nebezpečné situace zodpovědnou osobu
- učí se správně formulovat otázky
- učí se orientovat v učebnicích, snaží se pod vedením učitele tvořit zápisy v sešitě

4. - 5. ročník

- učí se pochopit podstatu problému, využít vlastní zkušenosti a vyhledávat informace k řešení problému
- snaží se najít příčinu problému
- vyhledává způsoby řešení a jejich správnost konzultuje s učitelem
- případné neúspěchy nepovažuje za prohru, ale čerpá z nich poučení

6. - 7. ročník

- umí nacházet nové problémy a hledat cesty k jejich řešení na základě získaných vědomostí a zkušeností
- provádí kontrolu správnosti řešení
- učí se obhajovat svá rozhodnutí

8. - 9. ročník

- promýšlí možná řešení a snaží se najít nejsprávnější volbu
- uvědomuje si problémy a zodpovědnost za vybraná řešení problému
- umí si nalézt zdroj informací k řešení problému
- hodnotí výsledky svých rozhodnutí a činů, myslí kriticky

3.3.3 Kompetence komunikativní

1. - 3. ročník

- využívá svou slovní zásobu a neustále ji obohacuje
- vyjadřuje své prožitky, pocity
- umí naslouchat druhým a obhájit své názory
- učí se vést dialog
- dokáže prezentovat výsledky své i skupinové práce
- čte s porozuměním a text jednoduše reprodukuje

4. - 5. ročník

- souvisle vypravuje podle osnovy
- učí se vytvářet stručné zápisy učiva
- vyhledává informace z různých informačních zdrojů
- zamýšlí se nad problémy, diskutuje o nich
- učí se spolupřetvářet kamarádskou atmosféru ve třídě

6. - 7. ročník

- umí spolupracovat ve skupině
- vyjadřuje se v logickém sledu v ústním i písemném projevu
- komunikuje ve skupině, aktivně se zapojuje do diskuze
- dokáže reagovat přiměřenou formou
- rozpozná souvislosti mezi pojmy a informacemi
- vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů (internet, učebnice, literatura, noviny, atd.)

8. - 9. ročník

- své myšlenky a názory vyjadřuje a formuluje v logickém sledu, výstižně se vyjadřuje v písemném i ústním projevu
- naslouchá druhým, porozumí jim, dokáže vhodně reagovat , účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor, vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- rozumí různým typům textů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně, tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění
- získané komunikativní dovednosti využívá k vytváření vztahů, které jsou potřebné k plnohodnotnému soužití, a spolupracuje s ostatními lidmi

3.3.4 Kompetence občanské

1. - 3. ročník

- vědomě používá pozdravy, poděkování
- učí se dodržovat pravidla stanovená Školním řádem
- učí se ekologicky myslet
- učí se vcítit do situací ostatních lidí
- učí se aktivně zapojovat do charitativní činnosti, respektuje názory spolužáků
- učí se poznávat místní a národní významné a historické stavby

4. - 5. ročník

- vnímá a poukazuje na negativní jevy ve společnosti
- dodržuje pravidla stanovená Školním řádem
- zapojuje se do aktivit souvisejících s ochranou přírody
- pozná významné místní a významné národní a historické stavby

6. - 7. ročník

- je si vědom svých práv a povinností i svých práv a povinností spolužáků
- toleruje názory druhých
- umí se postavit proti nátlaku
- pozná a ctí tradice, zná zvyky a kultury lidí
- má vlastní názor na danou situaci
- uplatňuje osvojené dovednosti a vědomosti v osobním a veřejném životě

8. - 9. ročník

- respektuje a toleruje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich hodnot, odmítá jakýkoliv druh násilí
- chápe a zná své povinnosti a společenské normy ve škole i mimo školu
- je rozhodný a zodpovědný v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- navazuje na tradice a zvyky, které respektuje, zapojuje se aktivně do kulturního dění a sportovních aktivit
- pociťuje občanskou zodpovědnost za kvalitní životní prostředí

3.3.5 Kompetence sociální a personální

1. - 3. ročník

- chová se v souladu s pravidly, která jsou obsažena ve Školním řádu a respektuje autoritu učitele
- učí se spolupráci ve vztahu žák - učitel a navzájem mezi sebou
- uvědomuje si sám sebe
- učí se odmítat vše, co narušuje dobré vztahy v kolektivu
- snaží se sdělit ostatním svůj názor a naopak respektuje názory druhých
- vnímá nespravedlnost, šikanu a dovede se bránit

4. - 5. ročník

- aktivně se podílí na činnosti ve skupině a vytváří v ní příjemnou atmosféru
- učí se znát svou cenu a své přednosti, učí se sebekritice
- buduje si zdravé sebevědomí
- oceňuje zkušenosti a dovednosti druhých
- dokáže nabídnout pomoc
- aktivně se zapojuje do diskuze, reaguje na situace, čerpá z nich ponaučení

6. - 7. ročník

- dokáže přijímat různé role v týmu a přijímat kompromis
- chápe výhodu efektivní spolupráce s ostatními při řešení různých úkolů
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- koriguje své jednání a chování

8. - 9. ročník

- účinně spolupracuje ve skupině, společně s pedagogy vytváří pravidla práce v týmu, ovlivňuje pozitivně kvalitu společné práce
- vytváří příjemnou atmosféru v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých, respektuje různá hlediska, čerpá ponaučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají, dělají, atd.
- vytváří si o sobě pozitivní představu, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebedůvěry a sebeuspokojení

3.3.6 Kompetence pracovní

1. - 3. ročník

- adaptuje se na nové pracovní podmínky
- seznamuje se s povinnostmi řídit se danými pravidly
- rozumí zadání jednotlivých pracovních úkolů
- rozlišuje základní materiály
- snaží se zvládnout během vyučování více úkolů najednou
- respektuje pravidelný denní režim

4. - 5. ročník

- plní zadané úkoly dle pokynů, sám si plánuje svou práci
- rozumí pravidlům bezpečnosti práce a dodržuje je
- chová se ekologicky, snaží se o třídění odpadů i mimo školu
- dbá na čistotu a pořádek ve škole i mimo školu
- volí si vhodný pracovní oděv
- snaží se o objektivní hodnocení svých pracovních výkonů

6. - 7. ročník

- při práci dbá na ochranu životního prostředí
- v různých vědních oblastech se snaží využít nabytých zkušeností
- umí se přizpůsobit novým pracovním podmínkám - je adaptabilní
- dbá na své zdraví i na zdraví svých spolužáků, používá vhodné ochranné pomůcky
- v případě ohrožení zdraví zná zásady první pomoci, tísňové signály
- osvojuje si pracovní návyky, hospodárnost, funkčnost

8. - 9. ročník

- je kreativní, své nápady je schopen prosadit a zrealizovat i v kolektivu
- toleruje různé pracovní tempo svých spolužáků, dodržuje domluvená pravidla pro práci
- dbá na efektivnost práce své vlastní i práce týmu
- snaží se o sebevzdělání
- při práci dbá na bezpečnost (svou i ostatních)
- orientuje se v právních předpisech

3.3.7 Kompetence digitální

1. - 3. ročník

- zapíná a vypíná digitální zařízení, spouští aplikace a pracuje s nimi

4. - 5. ročník

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- vyhledává, zpracovává, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah

6. - 7. ročník

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- prostřednictvím digitálních technologií ověřuje správnost navržených postupů, pracuje s chybou
- uplatňuje pravidla etikety v online prostoru

8. - 9. ročník

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a na základě individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (ŠPZ).

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a ředitele školy.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří za pomoci výchovného poradce a školního psychologa s metodickou podporou ŠPZ. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s vyučujícími jednotlivých předmětů z důvodu stanovení konkrétního cíle. Třídní učitel se školním psychologem, jakožto koordinátorem vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory ŠPZ plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory třídní učitel vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

- V případě, že opatření vyplývající z plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, škola doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.

- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka. Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory ŠPZ individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Předměty speciálně pedagogické péče

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická a pedagogická intervence**. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Pod pojmem „speciálně pedagogická intervence“ se rozumí zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na nápravy například v oblasti logopedických obtíží, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, zdravotní tělesné výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace či rozvoje bazální stimulace u žáků s mentálním postižením apod. dle doporučených podpůrných opatření.

Pod pojmem „pedagogická intervence“ se rozumí vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- seznámení vyučujících se způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev,
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultace a úprava individuálního vzdělávacího plánu,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, včetně školního poradenského pracoviště, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení. Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, metodikem prevence a školním psychologem. Školní psycholog je pověřen koordinací vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

3.5 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a ředitele školy.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou třídního učitele. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory ŠPZ plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci

s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.

- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka. Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory třídního učitele individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Specifikace provádění podpůrných opatření

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové projektové práce,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí,
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh),
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka,
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů, napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání:

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Možná podpůrná opatření:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- nabídka zájmových aktivit,
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk,
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí,
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,

- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou,
- spolupráce se sportovními kluby.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zákonným zástupcem.
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí. Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

3.6 Průřezová témata

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a spojují vzdělávací obsahy různých oborů. Přispívají tím ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Do ŠVP je zařazeno šest průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Průřezová témata naznačují společná místa (náměty, okruhy, činnosti) ve výchově a vzdělávání žáků, která jsou vhodná pro vytváření obecnějších postojů žáků k sobě samým, k ostatním lidem, přírodě, praktickému životu.

3.6.1 Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova se orientuje na subjektivní prožívání reality, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	ČJ,AJ,M,Pr, HV,VV,ČSP	ČJ,AJ,Pr,VV, ČSP	ČJ,AJ,Pr, VV, ČSP	ČJ,AJ,INF, P,VV,TV,ČSP	ČJ,AJ,M,INF,P V,VV,TV,ČSP
Sebepoznání a sebepojetí	M,Pr,VV,TV	Pr,VV,TV	Pr,VV,TV	VV,TV	P,VV,TV
Seberegulace a sebeorganizace		HV	HV	HV	P,HV
Psychohygiena	VV,TV	VV,TV	VV,TV	VV,TV	P,VV,TV
Kreativita	VV,ČSP	VV,ČSP	ČJ,VV,ČSP	ČJ,HV,VV,TV, ČSP	ČJ,M,HV,VV, TV,ČSP
Poznávání lidí	Pr	Pr	Pr	VV	VV
Mezilidské vztahy	Pr,TV	Pr,TV	Pr,TV		
Komunikace	ČJ,AJ,VV	AJ,Pr,VV	AJ,Pr,VV	ČJ,AJ,INF, VV	ČJ,AJ,INF, VV
Kooperace a kompetice	AJ,TV	AJ,M,TV	AJ,TV	AJ,HV,TV	AJ,HV,TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Pr		M		
Hodnoty, postoje, praktická etika		ČJ			

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova				
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopnosti poznávání	ČJ,Cjaz,INF,M,Př, Z,VV,HV	ČJ,Cjaz,INF,Př, Z,D,VV,HV	ČJ,Cjaz,INF,VO, Př, Z,D,VV,HV	ČJ,Cjaz,INF,Př, Z,VV,HV
Sebepoznání a sebepojetí		F,VZ	VO,ČSP	ČSP
Seberegulace a sebeorganizace	VZ,TV	VZ,TV	VO,TV,ČSP	ČSP
Psychohygienu	VZ	VZ	VO, VZ	
Kreativita	ČJ,INF,M,Př, Z,VV,HV	ČJ,INF,M,Př, Z,VV,ČSP,HV	ČJ,INF,M,VO,Př, Z,VV,ČSP,HV	ČJ,INF,Př,Z, VV,ČSP,HV
Poznávání lidí	VO	VZ		
Mezilidské vztahy	VO,VZ,HV	HV	HV	D,F
Komunikace	ČJ,Cjaz,INF, VO,D,HV	ČJ,Cjaz,VZ,D	ČJ,Cjaz,VZ	ČJ,Cjaz
Kooperace a kompetice	Cjaz,VO,F	Cjaz,D	Cjaz,F	Cjaz
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	VZ,D	D,F	VZ,D,CH	CH
Hodnoty, postoje, praktická etika	VO		TV	TV

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- rozvoj zvládnutí vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

3.6.2 Výchova demokratického občana

Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma - Výchova demokratického občana									
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská spol. a škola		ČJ,Pr	Pr			VO,VZ			
Občan, občanská spol. a stát		Pr	Pr	V	V		VO,D	VO,D, ČSP	VO,ČSP
Formy participace občanů			Pr	V			VO		
Principy demokracie				V		D	VO		D

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku; schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

3.6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Průřezové téma - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	AJ,	AJ,	AJ,Pr	AJ,VV	AJ,V, VV	ČJ,Cjaz Z,D,	ČJ,Cjaz Z,D,HV	ČJ,Cjaz Z,D	Cjaz,Z, HV
Objevujeme Evropu a svět	AJ	AJ	AJ	AJ	AJ,V	Cjaz,D	Cjaz,Z, D	Cjaz, Př, Z	Cjaz,D, Př,TV
Jsme Evropané					V		D	Z,D	VO,Z

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

3.6.4 Multikulturní výchova

Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. Hluboce se dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou.

Průřezové téma - Multikulturní výchova									
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	VV,TV	VV,TV	VV,TV	VV,TV	VV,TV	ČJ	ČJ,VO, Z,HV	ČJ,Z,H V	ČJ,D,Z, HV
Lidské vztahy	ČJ,Pr	ČJ,Pr	Pr	ČJ				VZ	
Etnický původ				VV	VV	D,Z	D,Z	Z	Z
Multikulturalita	AJ	AJ	AJ	AJ	ČJ,AJ	ČJ,Cjaz	ČJ,Cjaz VO,HV	ČJ,Cjaz HV	ČJ,Cjaz HV
Princip sociálního smíru a solidarity					V		VO		

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentální postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

3.6.5 Environmentální výchova

Environmentální výchova vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí. Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní.

Průřezové téma - Environmentální výchova									
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy				P		F,Př, Z	Př, Z	F,CH,Z	CH,Př
Základní podmínky života	Pr	Pr	Pr	P,ČSP	P,ČSP	Př, Z	F,ČSP	F,CH,ČSP	ČSP
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČSP	ČSP	ČSP			TV	Př	F,Př,CH	VO,F,CH,Př
Vztah člověka k prostředí	M,Pr	M,Pr	Pr	P	P	VO,Př,Z	M,Př,Z	M,F,CH	F,CH,Př

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

3.6.6 Mediální výchova

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií.

Sdělení, jež jsou médií nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti.

Průřezové téma - Mediální výchova									
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ,VO	ČJ	ČJ
Interpretace vztahu med. sdělení a reality				INF	ČJ	INF			INF
Stavba med. sdělení					ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ
Vnímání autora med. sdělení					ČJ		ČJ,VZ		
Fungování a vliv médií ve společnosti				INF				HV	HV
Tvorba med. sdělení					ČJ	AJ,	AJ,	Cjaz, INF	Cjaz
Práce v realizačním týmu				VV	ČJ,VV			ČJ	

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenní životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentální postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

4. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a zákonní zástupci žáků byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka. Za tímto účelem jsou vydána pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která tvoří nedílnou součást školního řádu.

V 1. pololetí se vydává žákovi výpis z vysvědčení, v druhém pololetí vysvědčení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dál jen "klasifikace"), v případě žáků s přiznaným podpůrným opatřením může být použito na základě žádosti zákonného zástupce žáka také slovní hodnocení.

Slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení bude převedena v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání bude převedeno případné slovní hodnocení do klasifikace.

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a kázeňská opatření může udělit či uložit ředitelka školy nebo třídní učitel.

Přesné znění pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků je uvedeno v dokumentu *Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků*. Tento dokument je součástí školního řádu.

5. UČEBNÍ PLÁN

Učební plán - nehupební program

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	1. stupeň					2. stupeň				Součet	Součet
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	1. - 5. ročník	6. - 9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	8	8	7	7	5	4	4	4	33+2+4	15+2
	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	3	3	3	3	11	12
	Další cizí jazyk*							2	2	2	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	4	4	4	4	5	23	17
Informatika	Informatika				1	1	1	1	1	1	2	4
Člověk a jeho svět	Prvouka	1	2	2							5	0
	Přírodověda				1	2					3	0
	Vlastivěda				2	2					4	0
Člověk a společnost	Dějepis						2	2	2	2	0	8
	Výchova k občanství						1	1	1	1	0	4
Člověk a příroda	Fyzika						1	2	1	2	0	6
	Chemie								2	2	0	4
	Přírodopis						2	1	2	1	0	6
	Zeměpis						2	2	2	1	0	7
Umění a kultura	Hudební výchova	2	1	1	1	1	1	1	1	1	6	4
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	2	2	1	1	7	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví						1	1	1		0	3
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	10	8
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1		1	1	1	5	3
Volitelné předměty	Literární výchova		1	1							2	0
	Základy administrativy (psaní všemi deseti)					1	1				1	1
	**						1	1	2	2	0	6
CELKEM		21	22	24	25	26	29	30	32	31	118	122

* žáci si od 7. třídy vyberou další cizí jazyk: Jazyk německý nebo Jazyk španělský

**žáci si volí z další nabídky volitelných předmětů tak, aby byla dodržena povinná dotace. Výčet volitelných předmětů viz kapitola 6.3.

Učební plán - hudební program

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	1. stupeň					2. stupeň				Součet	
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	1. - 5. ročník	6. - 9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	8	8	7	7	5	4	4	4	33+2+4	15+2
	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	3	3	3	3	11	12
	Další cizí jazyk*							2	2	2	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	4	4	4	4	5	23	17
Informatika	Informatika				1	1	1	1	1	1	2	4
Člověk a jeho svět	Prvouka	1	2	2							5	0
	Přírodověda				1	2					3	0
	Vlastivěda				2	2					4	0
Člověk a společnost	Dějepis						2	2	2	2	0	8
	Výchova k občanství						1	1	1	1	0	4
Člověk a příroda	Fyzika						1	2	1	2	0	6
	Chemie								2	2	0	4
	Přírodopis						2	1	2	1	0	6
	Zeměpis						2	2	2	1	0	7
Umění a kultura	Hudební výchova	2	1	1	1	1	1	1	1	1	7	**4
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	4
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví						1	1	1		0	3
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	10	8
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1		1	1	1	5	3
Volitelné předměty**	Sborový zpěv		1	1	1	1	2	2	2	2	3	8
	Základy administrativy (psaní všemi deseti)					1	1				1	1
CELKEM		21	22	24	25	26	29	30	32	31	118	122

* žáci si od 7. ročníku vyberou další cizí jazyk: Jazyk německý nebo Jazyk španělský

** pro žáky s hudebním programem je jako volitelný předmět zařazen ZAV a Sborový zpěv. Dotace Sborového zpěvu je využita pro naplnění minimální povinné dotace pro oblast Člověk a kultura.

V případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními bude využita disponibilní časová dotace předmětu Český jazyk k zařazení předmětu speciálně pedagogické péče.

6. CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ

6.1 Charakteristika vyučovacích předmětů - 1.stupeň

6.1.1 Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje ve všech ročnících. Prvořadým cílem je vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Klade se důraz na čtení s porozuměním, obohacování slovní zásoby a seznamování žáků se spisovnou podobou českého jazyka. Výuka gramatiky je chápána nikoliv jako cíl, ale jako cesta, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností, rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj a k využívání různých zdrojů informací, např. slovníků, encyklopedií, katalogů atd.

Využívá se možnosti vzdělávání i mimo třídu, a to formou návštěv divadelních představení, výstav, muzeí, knihoven aj. Na Český jazyk navazuje volitelný předmět Literární výchova.

Časová dotace předmětu Český jazyk pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání; Komunikace; Kreativita; Hodnoty, postoje, praktická etika
VDO	Občanská společnost a škola
EGS	
MKV	Mezilidské vztahy; Multikulturalita
EV	
MDV	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Vnímání autora mediálních sdělení; Stavba mediálních sdělení; Tvorba mediálního sdělení; Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace, používat pojmy
- podněcujeme k efektivnímu a plánovanému učení a vhodným učebním strategiím

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vzájemné pomoci, radám a respektu včetně řešení problémových situací
- podněcujeme k hledání příčin a informací k problému, k užívání vlastních zkušeností
- rozvíjíme vlastní úsudek žáků, vytrvalost i při nezdaru, vlastní odpovědnost
- vedeme k ověřování správnosti, kritickému hodnocení, uvážlivým rozhodnutím

Kompetence komunikativní

- zdokonalujeme komunikační dovednosti žáků a účinnou komunikaci se světem
- vedeme k výstižnému, kultivovanému projevu a tvořivému užívání jazyka
- podporujeme v samostatném vyjadřování a prezentování myšlenek a závěrů
- učíme žáky naslouchat, vhodně reagovat, argumentovat, vyjadřovat názory a postoje

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky spolupráci ve skupinách, spolupráci při řešení problémů
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci i pro diskuze mezi žáky
- motivujeme žáky k pozitivnímu utváření atmosféry v týmu, k úctě a pomoci

Kompetence občanské

- učíme žáky k respektování přesvědčení jiných lidí, k úctě k druhému
- učíme žáky respektovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, ctít naše umění
- zapojujeme žáky do kulturního dění
- podněcujeme k ochraně přírodních, kulturních a společenských hodnot

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování povinností, dohodnuté kvality, postupů, termínů
- učíme žáky využívat znalostí, zkušeností z jiných vzdělávacích oblastí a propojovat je

Kompetence digitální

- učíme žáky využívat digitální zařízení, aplikace a služby při učení i dalších činnostech
- učíme vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet informace
- předcházíme situacím ohrožujícím bezpečnost dat i zařízení
- vyžadujeme etické jednání v digitálním prostředí

Anglický jazyk

Anglický jazyk poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě. Časová dotace pro 1.- 2. ročník je 1 hodina týdně, pro 3.- 5. ročník 3 hodiny týdně.

Hlavním smyslem výuky je získání pozitivního vztahu k anglickému jazyku, zvládnutí běžných pravidel komunikace, získávání sebedůvěry při vystupování. Osvojování jazyka se odvíjí od poslechových aktivit k aktivitám komunikačním, následuje čtení a psaní cizojazyčných textů za použití gramatických pravidel. Vyučování je obohaceno písněmi, říkadly, hrami a scénkami s maximálním využitím digitálních technologií.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání; Komunikace; Kooperace a kompetice
VDO	
EGS	Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět
MKV	Multikulturalita
EV	
MDV	Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učíme žáky vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- učíme žáky propojovat získané poznatky do širších celků
- vedeme žáky k poznání smyslu a cíle učení
- vedeme žáky k ověřování výsledků
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k pochopení problému
- učíme žáky vyhledat vhodné informace
- klademe žákům vhodné otázky, které je vedou k řešení problému
- umožňujeme žákům volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- vedeme žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vedeme žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně a ve dvojicích...
-

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- podněcujeme žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu
- vedeme žáky k sebekontrolě
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcujeme žáky k argumentaci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování názoru ostatních
- učíme žáky zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedeme žáky k diskusi
- učíme žáky vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke schopnosti efektivně organizovat svou práci
- napomáháme žákům při cestě ke správnému řešení
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- vedeme žáky k tomu, aby uměli bezpečně komunikovat v digitálním prostředí
- využíváme média ke kreativě a tvořivosti
- učíme žáky získávat a ukládat digitální informace a umět posoudit jejich relevanci

6.1.2 Matematika a její aplikace

Matematika

Matematika je jedním z nejdůležitějších předmětů základního vzdělání. Poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro praktický život i další vzdělávání. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, paměť, představivost, tvořivost, abstraktní a logické myšlení. Poznatky získané v matematice úzce souvisejí s dalšími obory přírodovědnými, s ekonomikou, technikou a informatikou. Časová dotace pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu.

Úkolem ZŠ je naučit žáky provádět početní výkony s přirozenými, desetinnými čísly a zlomky pamětně i písemně; při řešení složitějších úkonů racionálně užívat kalkulátor případně počítač. Žáci by měli řešit úkoly z praxe, provádět odhady výsledků, posuzovat jejich reálnost.

V hodinách matematiky učíme žáky číst a užívat jednoduché statistické diagramy, používat proměnnou a chápat její význam, řešit rovnice i nerovnice.

V hodinách geometrie učíme žáky počítat obvody a obsahy rovinných obrazců, povrchy a objemy těles, pochopit základní vztahy mezi rovinnými obrazci. Úkolem geometrie je rovněž naučit žáky orientovat se v rovině i prostoru, získávat znalosti i dovednosti v zobrazování geometrických veličin.

Průřezová témata:

OSV	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Kreativita; Kooperace a kompetice; Sebepoznání a sebepojetí; Rozvoj schopností poznávání
VDO	
EGS	
MKV	
EV	Vztah člověka k prostředí
MDV	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

- učíme žáky efektivním metodám učení
- učíme žáky organizovat a plánovat si vlastní učení
- učíme žáky samostatně pozorovat a experimentovat
- vedeme žáky k posouzení vlastního pokroku
- prohlubujeme se žáky jejich poznatky a učíme je uvádět si věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky řešit problémové úlohy
- učíme žáky správně formulovat otázky
- učíme žáky vyhledávat způsoby řešení a jejich správnost konzultovat s učitelem
- učíme žáky případné neúspěchy nepovažovat za prohru, ale čerpat z nich poučení

Kompetence občanská

- učíme žáky respektovat práci ostatních
- učíme žáky hodnotit svou práci

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky spolupracovat ve skupinách, ve dvojicích, vzájemně si pomáhat

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky vést dialog
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali prezentovat výsledky své i skupinové práce

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k porozumění zadání jednotlivých pracovních úkolů
- učíme žáky respektovat pravidla bezpečnosti práce a dodržovat je

Kompetence digitální:

- vedeme žáky v k využívání digitálních zařízení a aplikací při učení
- rozvíjíme u žáků vědomí o bezpečném využívání digitálních technologií, o možném negativním dopadu na jeho tělesné a duševní zdraví
- prostřednictvím matematických aplikací rozvíjíme počítařské dovednosti žáků

6.1.3 Informatika

Informatika

Vyučovací předmět je na 1. stupni vyučován ve 4. a 5. ročníku s dotací 1 hodina týdně. Dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Žák se seznámí s různými digitálními zařízeními a jejich ovládním. Naučí se pracovat ve sdíleném prostředí a ovládat jednoduché aplikace. Prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit si vytvoří první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvinou schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověří algoritmické postupy.

Předmět dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Výuka probíhá na počítačích, noteboocích nebo tabletech s připojením k internetu. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusí a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání; Komunikace
VDO	
EGS	
MKV	
EV	
MDV	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

- při práci s digitálním obsahem vedeme žáky k třídění informací a jejich kritickému hodnocení
- zapojujeme činnosti založené na experimentování a pozorování, vedeme žáky k požívání vyvozených závěrů při dalších činnostech
- podporujeme žáky ve využívání digitálních technologií napříč předměty

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k úvahám o možných řešeních problémů a dáváme jim možnost volby
- při neúspěchu podporujeme trpělivost žáka a motivujeme ho sledováním vlastního pokroku
- při řešení problémových vedeme žáky ke stanovení hypotéz i jejich následnému ověřování

Kompetence občanská

- vedeme žáky k zodpovědnému chování v online světě a odsouzení jakýkoli forem násilí a diskriminace
- učíme žáky respektovat autorská práva

Kompetence sociální a personální:

- při skupinových činnostech vedeme žáky ke vzájemnému respektu
- učíme žáky požádat o pomoc, ale také poskytnout pomoc jiným

Kompetence komunikativní:

- žáky vedeme k hodnocení a analýze různých typů dat a informací a k pochopení jejich významu pro praktické dění
- vedeme žáky k používání optimálních a efektivních nástrojů s ohledem na obsah sdělení
- dbáme na etické zásady při komunikaci s okolním světem, a to nejen v online prostředí

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k zodpovědnému plnění povinností a závazků
- vedeme žáky k bezpečnému a šetrnému zacházení s výpočetní technikou

Kompetence digitální:

- při výuce pracujeme s rozličnou digitální technikou
- při práci s digitálním obsahem vedeme žáky k samostatné volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vedeme žáky k bezpečnému chování v online světě
- diskutujeme s žáky o užívání digitálních technologií s ohledem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

6.1.4 Člověk a jeho svět

Vyučovací oblast Člověk a jeho svět je určen pro 1.- 3. ročník 1. stupně. Jeho obsahem je předmět Prvouka, na kterou ve 4. ročníku navazují předměty Vlastivěda a Přírodověda.

Prvouka

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Rozvíjí, posiluje a pomáhá formovat žákům vztah k životu, vlastní osobě, k jiným živým bytostem, k lidské činnosti a k životnímu prostředí. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních a režimových návyků. Učí žáky jednat a rozhodovat se v běžných životních situacích a spoléhat se na sebe. Pěstuje u žáků základy uvědomování si vlastní individuality, ale i potřebné vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou a věcmi. Svým obsahem i výchovným zaměřením otevírá cestu k utváření základních životních postojů žáka. Vede žáky k vyjadřování vlastních názorů a respektu k názorům druhých.

Předmět žákům předkládá nové poznatky z různých oblastí života. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti.

Předmět se zaměřuje na to, aby žáci chápali význam spolupráce, pomoci i odpovědnosti a aby ve všech činnostech spojených s poznáváním, objevováním i ověřováním si poznatého nalézali radost a uspokojení.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek. Zde se otevírá prostor pro pokusy, pozorování, projekty, vycházky, exkurze a další činnosti, které umožňují praktické ověření získaných poznatků a jejich porovnávání s vlastní zkušeností.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Komunikace
VDO	Občan, občanská společnost a stát; Občanská společnost a škola; Formy participace občanů v politickém životě
EGS	Evropa a svět nás zajímá
MKV	Lidské vztahy
EV	Základní podmínky života; Vztah člověka k prostředí
MDV	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- vedeme žáky k sebehodnocení a sebekontrolě

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učíme je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému na základě vlastních zkušeností
- vedeme žáky k řešení problémových úkolů z praktického života
- vedeme žáky k týmové spolupráci

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- vedeme žáky k naslouchání druhých
- učíme žáky prezentovat výsledky své i skupinové práce
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výsledků
- předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro spolupráci ve skupině a vedeme je k jejich dodržování
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- na příkladech z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní

- poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vedeme žáky k jejich eliminaci, vedeme žáky k udržování pořádku na svém pracovním místě
- rozvíjíme u žáků schopnost evaluace vlastní činnosti

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních zařízení a aplikací při učení
- vedeme žáky k vyhledávání informací v digitálním prostředí a ke kritickému posuzování vyhledaných informací
- rozvíjíme u žáků vědomí o bezpečném využívání digitálních technologií, o možném negativním dopadu na jeho tělesné a duševní zdraví

Vlastivěda

Vlastivěda v návaznosti na předmět Prvouka přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti ze života žáků s dalšími informacemi z tisku, televize, zájmových oblastí. Tyto podněty uvádí do souvislostí, v potřebné míře zobecňuje a přístupně vysvětluje. Na příkladech ze života, na základě vlastních zkušeností žáků a prostřednictvím rozmanitých činností získávají pojmy domov a vlast konkrétní věcný, ale i citově zabarvený obsah.

Vyučování směřuje zejména k tomu, aby žáci podrobněji poznávali místní krajinu a vytvářeli si počáteční ucelenou představu o České republice. Utvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti. Poznávají různé druhy práce a učí se chápat souvislosti s přírodními

podmínkami, rozpoznávat, jak se činnosti lidí odrážejí v tvárnosti krajiny, v charakteru staveb a rozmanitých památkách. Vlastivěda vede žáky ke schopnosti pozorovat, srovnávat, výstižně pojmenovávat věci, jevy a děje, souvisle o nich vypravovat. Učí rovněž orientovat se v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích.

Časová dotace pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání
VDO	Občan, občanská společnost a stát; Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
EGS	Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané
MKV	Princip sociálního smíru a solidarity
EV	
MDV	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podněcujeme k organizování učení a využívání efektivních metod
- motivujeme k vyhledávání a třídění informací a jejich využití v praktickém životě
- vedeme k samostatnosti, pozorování, porovnávání výsledků a překonávání překážek
- učíme sebehodnocení, sebekontroly a hodnocení vlastních pokroků

Kompetence k řešení problémů

- vybízíme k vyhledávání informací, které vedou k řešení problémů
- podněcujeme k formulování otázek a k tvorbě vlastních postojů
- učíme orientovat se v učebnicích a vytvářet si vlastní zápisy v sešitech
- vedeme k ověřování správnosti řešení a k překonávání neúspěchu

Kompetence komunikativní

- vedeme k využívání různých informačních zdrojů - časopisy, encyklopedie, internet, televize, noviny
- rozvíjíme formulování a vyjadřování myšlenek, názorů a pocitů vhodným způsobem
- učíme vést dialog, naslouchat, prezentovat výsledky skupinové práce
- podporujeme empatii, zdravé sebevědomí a přátelské vztahy

Kompetence sociální a personální

- podněcujeme k diskusím, respektu druhých a k ochotě nabídnout pomoc
- vedeme k aktivní práci ve skupině s empatií a spoluvytvářením příjemné atmosféry
- učíme poznávat místní a národní významné a historické stavby
- aktivně se s žáky zapojujeme do charitativní činnosti

Kompetence občanské

- vedeme k estetickému pohledu na okolí i sebe a ke zdravé sebekritice
- učíme poukazovat na negativní jevy v kolektivu i společnosti
- podněcujeme k vyjadřování názorů, k respektování i oceňování druhých
- vybízíme k čerpání poučení z různých situací

Kompetence pracovní

- upevňujeme schopnost plnění úkolů podle pokynů a zvládnání více úkolů najednou

- podněcujeme k dodržování pravidelného pracovního režimu
- učíme dbát na estetiku pracovního i okolního prostředí
- vedeme k objektivnímu hodnocení pracovních výkonů

Kompetence digitální

- podporujeme užívání digitálních technologií a aplikací pro učení
- vedeme k vyhledávání, kritickému posuzování, spravování i sdílení informací
- podněcujeme k vytváření digitálního obsahu s využitím vhodných formátů, prostředků
- učíme žáky chránit data, zařízení i sebe v digitálním prostředí a jednat eticky

Přírodověda

Přírodověda se opírá o poznatky z různých přírodovědných oborů. Je zaměřena na to, aby žáci v procesu výuky získávali takové vědomosti a dovednosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a člověkem vytvořený svět a prostředí, ve kterém žije a pracuje. Časová dotace pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu.

Žáci se učí poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci si vytvářejí ohleduplný vztah k přírodě, ke zdravému způsobu života, k ochraně životního prostředí a k svému vlastnímu zdraví. Žáci pracují nejen ve třídách, ale hodiny jsou realizovány v přírodě, hlavně v okolí školy formou vycházek a projektových dnů.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Psychohygiena; Seberegulace a sebeorganizace
VDO	
EGS	
MKV	
EV	Základní podmínky života; Ekosystémy; Vztah člověka k prostředí
MDV	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

- učíme žáky sebehodnocení a sebekontroly
- povzbuzujeme a motivujeme
- učíme vyhledávat a třídit informace

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky pracovat s problémem, vytváříme problémové úlohy
- podporujeme týmovou spolupráci

Kompetence komunikativní:

- učíme umění vést dialog, naslouchat druhým, podporujeme přátelské vztahy

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky odmítat vše, co narušuje dobré vztahy v kolektivu

Kompetence občanské:

- společně s žáky vytváříme pravidla

Kompetence pracovní:

- učíme odpovědnosti za splněné úkoly
- učíme žáky vyhodnocovat výsledky své činnosti

Kompetence digitální

- vedeme žáky k tomu, aby uměli bezpečně komunikovat v digitálním prostředí
- využíváme média ke kreativitě a tvořivosti
- učíme žáky získávat a ukládat digitální informace
- učíme žáky ovládat digitální zařízení, aplikace a služby

6.1.5 Umění a kultura***Hudební výchova***

Hudební výchova dává žákům příležitost projevit a uspokojovat jejich přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v hudebně výchovných činnostech. Obohacuje dětem vnímání a prožívání světa. V hudebně výchovných činnostech žáci kultivují svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.

Hudební výchova rozvíjí schopnosti a dovednosti vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové. Žáci se také seznamují s historií a vývojem hudby české i světové.

Časová dotace pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu.

Průřezová témata:

OSV	Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita; Kooperace a kompetice; Rozvoj schopnosti poznávání
VDO	
EGS	
MKV	
EV	
MDV	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a využívat je při hudebních činnostech
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování v hudebních činnostech
- motivujeme žáky k celoživotnímu vztahu k hudbě

Kompetence k řešení problémů:

- podněcujeme žáky k tvůrčí a aktivní činnosti v oblasti hudby

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky naslouchat druhým
- podporujeme umělecký projev žáků

Kompetence občanská:

- učíme žáky vhodnému chování na veřejnosti

Kompetence pracovní:

- pomáháme rozvíjet hudební schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je při hudebních produkcích eventuálně při profesní orientaci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k tomu, aby uměli bezpečně komunikovat v digitálním prostředí
- využíváme digitální média k tvorbě a kreativitě
- učíme žáky získávat, zpracovávat a sdílet digitální informace
- učíme žáky ovládat digitální zařízení a pracovat s aplikacemi

Výtvarná výchova

Výtvarná výchova učí žáky hledat krásu v přírodě, ve svém okolí, v lidech. Prostřednictvím tvůrčí práce se žáci snaží zachytit příjemné zážitky, ale také příjemnou atmosféru, či jenom příjemný pocit, který si chtějí co nejdéle uchovat. Námětu je tedy celá řada. Žáci je ztvárňují mnoha zajímavými technikami, při kterých se učí pracovat s různými materiály.

Výtvarná výchova v dětech probouzí a postupně rozvíjí jejich tvořivé schopnosti. Systematicky jim přibližuje nejen výtvarné umění, ale i základní pojmy výtvarné teorie v rozsahu daných ročníků.

Nové pojetí výtvarné výchovy je tedy ve své podstatě procesem objevování. U žáků probouzí nejen estetický, ale i celkový rozvoj dětské osobnosti. Žáci vyjadřují prostřednictvím výtvarné výchovy vlastní postoj k lidem, věcem, přírodě. Ve výtvarné tvorbě se projevuje dětská osobnost, její citění a chápání životní reality.

Důležité je, aby děti byly výtvarnou prací zaujaty a aby v nich vzbuzovala pocity radosti, vzrušení a uspokojení. Veškerá tvorba musí být přiměřená žákovu mentálnímu a estetickému rozvoji. Učitel má možnost využívat bohatý výběr materiálů a technik. Žáci se setkávají také s bohatými kulturními tradicemi našeho lidového umění. Objevují smysl našeho lidu pro zdobnost a barevnost, ale i zručnost jeho tvůrců.

V rámci výtvarné výchovy může učitel s dětmi navštěvovat výstavy, muzea i knihovnu za účelem seznámení se s uměleckými díly (např. obrazy, sochami, ilustracemi knih) a jejich autory. Učitelé se spolu s dětmi zapojují i do výtvarných soutěží různých pořadatelů.

Realizace cílů výtvarné výchovy, může zahrnovat celou škálu forem práce, mnoho výtvarných technik, práce s různými materiály. Začleňujeme krátkodobé projekty, při kterých se výtvarná výchova úzce prolíná s ostatními vyučovacími předměty. Respektujeme individualitu každého žáka, ale současně vedeme žáky ke vzájemné spolupráci ve dvojicích nebo ve skupinách.

Časová dotace pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznávání a sebepojetí; Psychohygiena; Kreativita; Poznávání lidí; Komunikace
VDO	
EGS	Evropa a svět nás zajímá
MKV	Kulturní diference; Etnický původ
EV	
MDV	Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnosti, k pozorování, k experimentování a porovnávání výsledků

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme týmovou spolupráci žáků
- učíme žáky využívat vlastní zkušenosti a vlastní úsudek

Kompetence komunikativní

- učíme žáky obhajovat své názory, ale také naslouchat druhým
- učíme žáky prezentovat výsledky své i skupinové práce
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami

Kompetence sociální a personální

- vytváříme mezi žáky dobré mezilidské vztahy, učíme žáky vzájemné pomoci a spolupráci, vedeme žáky k oceňování dovedností druhých, individuálním přístupem
- budujeme sebedůvěru žáka a jeho rozvoj

Kompetence občanské

- společně se žáky utváříme pravidla chování ve třídě
- učíme žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní dědictví
- učíme žáky zaujímat pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání různých materiálů, nástrojů a vybavení
- vedeme žáky k hospodárnosti, k ochraně kulturních a společenských hodnot
- učíme žáky k udržování pořádku na svém místě a k osobní hygieně

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií a aplikací
- učíme žáky vyhledávat a získávat informace prostřednictvím digitální techniky

6.1.6 Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační a sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

Časová dotace pro jednotlivé ročníky je 2 hodiny týdně. Ve 3. - 4. ročníku je součástí předmětu 15 lekcí plaveckého výcviku.

V tělesné výchově žáci získávají žáci nové pohybové dovednosti, využívají různá sportovní náradí a náčiní, dochází u nich k rozvoji tělesné zdatnosti a výkonnosti. Učí se uplatňovat pohybové dovednosti v různém prostředí s různými účinky, zvykají si na nové sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, uvědomování si odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.

Tělesná výchova vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a k vlastní seberealizaci v oblíbeném sportu. Dále ke zvládnutí základních organizačních, hygienických a bezpečnostních zásad při sportovní činnosti.

Všechny činnosti by měly vyústit do pozitivního vztahu žáka k pohybovým aktivitám jako základnímu prostředku dlouhodobého ovlivňování zdraví a projevit se v návyku pravidelného využívání pohybových činností v každodenním životě.

Využíváme tělocvičny, venkovních hřišť a také možností, které nám nabízí okolní venkovní terén (parky, venkovní sportoviště aj.) v okolí školy. Účastníme se sportovních soutěží. Začleňujeme i krátkodobé projekty (lyžařský výcvik, plavecký výcvik apod.).

Průřezová témata:

OSV	Psychohygiiena; Sebepoznání a sebepojetí; Kooperace a kompetice; Rozvoj schopnosti poznávání; Kreativita; Seberegulace a sebeorganizace; Mezilidské vztahy
VDO	
EGS	
MKV	Kulturní diference
EV	
MDV	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke schopnosti posuzovat vlastní pokroky a kriticky zhodnotit své výsledky
- vedeme žáky k osvojení si a užívání sportovní terminologie

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjíme u žáků schopnost nenechat se odradit případným nezdarem
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí se zřetelem na bezpečné chování ve sportovním prostředí
- rozvíjíme u žáků schopnost řešit problémy v souvislosti s nevhodným či nesportovním chováním

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na schopnost komunikace v týmech, na umění naslouchat druhým, na oceňování přínosu všech členů
- rozvíjíme u žáků schopnost reagovat na základní povely a signály

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost týmové spolupráce, vzájemné pomoci a dovednost vytváření dobrých mezilidských vztahů
- pracujeme s žáky na společném vytváření pravidel týmu
- podporujeme žáky při budování sebedůvěry a jejich samostatného rozvoje

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel při používání náradí a náčiní
- vedeme žáky k ochraně zdraví svého i druhých při sportovních aktivitách

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání mobilních digitálních technologií, které jim umožňují měřit jejich sportovní výkony a porovnávat je

6.1.7 Člověk a svět práce

Člověk a svět práce

Obsah předmětu je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnost, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů. Časová dotace předmětu v 1. - 5. ročníku je 1 hodina týdně.

Při pracovních činnostech žáci uplatňují zručnost, své individuální dovednosti získané v rodině, mohou realizovat své nápady. Výuka rozvíjí jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu.

Úkolem vyučovacího předmětu je vytvářet u žáků kladný vztah k práci. Žáci postupně získávají dobré předpoklady ke správné volbě povolání, učí se vytrvalosti, tvořivosti.

Při pracovních činnostech se žáci seznamují s mnohými pracovními postupy, předlohami, návody, jednoduchými náčrtky a učí se podle nich pracovat. Osvojují si základní zásady hygieny a bezpečnosti při práci, učí se dodržovat pracovní postup, udržovat pořádek na pracovním místě a po skončení práce si místo uklidit. Charakter předmětu umožňuje nenásilné zařazování výchovy k ochraně přírody a vytváření základů pro ekologické cítění.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání; Kreativita
VDO	
EGS	
MKV	
EV	Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Základní podmínky života
MDV	

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- učíme samostatnému pozorování, experimentování, posuzování a efektivitě
- podněcujeme k plánování, organizování a výběru efektivních metod učení
- vedeme k využívání a prohlubování tvůrčích činností v praktickém životě
- třídíme informace a operujeme s obecně užívanými termíny a souvislostmi
- sledujeme pokroky a překonáváme překážky

Kompetence k řešení problémů:

- řešíme problémové úlohy, hledáme podstatu a informace k řešení problému
- učíme kritickému myšlení, vlastnímu úsudku a zodpovědnosti
- vedeme ke zhodnocení výsledků práce a chování
- podněcujeme k upozorňování na nebezpečné situace zodpovědné osobě
- nepovažujeme neúspěch za prohru, ale za poučení do budoucna

Kompetence komunikativní:

- rozvíjíme dovednost správně, výstižně a logicky formulovat, myšlenky, názory, pocity
- učíme naslouchat druhým a spoluvytvářet kamarádkou atmosféru
- vedeme k prezentování výsledků své i skupinové práce
- podporujeme slovní zásobu, informace z různých zdrojů a vlastní umělecký projev

Kompetence sociální a personální:

- budujeme zásady správného chování ve škole i na kulturních akcích (výstavy)
- vedeme ke spolupráci, aktivitě ve skupině, ohleduplnosti a vzájemné pomoci
- podporujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- oceňujeme zkušenosti, dovednosti a názor druhých

Kompetence občanské:

- učíme respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní dědictví
- budujeme pozitivní postoj k uměleckým dílům
- vedeme k aktivnímu zapojování do pracovních a charitativních činností-
- podněcujeme k ekologickému smýšlení a ochraně přírody

Kompetence pracovní:

- seznamujeme s vlastnostmi materiálů a s postupy práce dle pokynů či návodů
- vedeme k bezpečnému používání vybavení nástrojů i materiálů
- motivujeme k čistotě a pořádku pracovního místa i mimo školu
- učíme zvládání více úkolů najednou

Kompetence digitální

- podporujeme užívání digitálních technologií a aplikací pro učení, usnadnění, efektivitu
- učíme vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet informace
- podněcujeme k vytváření digitálního obsahu s využitím vhodných formátů, prostředků
- vyvozujeme přínosy a rizika užívání digitálních technologií, chráníme data i zařízení
- vyžadujeme etické jednání v digitálním prostředí

6.2 Charakteristika vyučovacích předmětů - 2.stupeň

6.2.1 Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk

Vyučovací předmět český jazyk je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Časová dotace pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu.

Český jazyk má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Tam, kde je to vhodné, jsou žáci děleni do skupin. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů, při nichž dochází k propojování žáků různých ročníků. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu, návštěva divadelních a filmových představení, návštěvy památníků a muzeí. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Na 2. stupni je našim hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání; Kreativita; Komunikace
VDO	
EGS	Evropa a svět nás zajímá
MKV	Kulturní diference; Multikulturalita
EV	
MDV	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Stavba mediálního sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení; Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- vedeme žáky k systematickému ukládání informací
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému nalézání pravidel a k odůvodnění správných řešení
- podněcujeme k hledání různých řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků
- vedeme žáky ke srozumitelné stavbě větných celků

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti k diskusi ve skupinách i v celé třídě
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím a pochopením jeho významu
- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu a četby

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání nových digitálních technologií
- využíváme internetových možností k zintenzivnění vzdělávání
- zadáváme úkoly, které propojují digitální znalosti s jazykovým vzděláváním

Anglický jazyk

Časová dotace pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu. Nejvyšší prioritou je schopnost komunikace v daném jazyce. Důraz klademe na poslech a porozumění, využíváme nahrávek rodilého mluvčího. Osvojíme si základní gramatická pravidla, správnost čtení a psaní v jazyce, ale snažíme se je nepřeceňovat nad mluveným projevem. Směřujeme k tomu, aby se žáci byli schopni domluvit v běžných situacích a uměli hovořit o běžných tématech. Vyučování doplňujeme písněmi, hrami a scénkami.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání; Komunikace; Kooperace a kompetice
VDO	
EGS	Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět
MKV	Multikulturalita
EV	
MDV	Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním
- umožňujeme žákům přístup k různým zdrojům informací
- podněcujeme tvořivost žáků zadáváním referátů, samostatných prací, projektových prací, tím je vedeme k pochopení, třídění a zpracování informací
- žáky směřujeme k sebekritickému zhodnocení svých schopností

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke správnému vyhledávání, třídění, porovnávání a využívání získaných informací
- vedeme žáky k řešení problémů samostatně, ve dvojici, ve skupině a hledání různých variant řešení

- vedeme žáky k reflexi a aplikování osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situacích

Kompetence komunikativní

- dbáme na formu ústního i písemného projevu
- zaměřujeme se na rozšiřování slovní zásoby
- vedeme žáky k vhodné vzájemné komunikaci i komunikaci s dospělými
- vedeme žáky ke čtení různých typů textů a jejich porozumění

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování názorů ostatních
- sledujeme a pozitivně podporujeme pozitivní atmosféru ve třídě, v týmu
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině, dovedli společně pracovat a ocenit práci a úsilí druhých

Kompetence občanské

- učíme žáky přijímat názor druhého člověka, respektovat jeho osobnost a individuální rozdíly mezi lidmi
- vedeme žáky k respektování společenských norem a zákonů, k respektování školního řádu

Kompetence pracovní

- podporujeme v žácích kladný vztah k práci
- vedeme žáky k využívání dosavadních schopností a znalostí
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky k tomu, aby uměli bezpečně komunikovat v digitálním prostředí
- využíváme média ke kreativitě a tvořivosti
- učíme žáky získávat a ukládat digitální informace a umět posoudit jejich relevanci

Další cizí jazyk (Německý a Španělský jazyk)

Od 7. třídy si žáci vybírají další cizí jazyk. Další cizí jazyk se vyučuje dvě hodiny týdně od 7. do 9. ročníku. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, tomu odpovídá i úroveň výuky gramatiky. Směřujeme k tomu, aby se žáci byli schopni domluvit v běžných situacích a uměli hovořit o jednoduchých tématech. Žáci by měli být schopni rozumět i čtenému textu na jejich úrovni.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání; Komunikace; Kooperace a kompetice
VDO	
EGS	Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět
MKV	Multikulturalita
EV	
MDV	Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému rozhodování a zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- motivujeme žáky k zájmu o učení zařazováním zajímavých aktivit a her
- klademe důraz na čtení s porozuměním
- umožňujeme žákům přístup k různým zdrojům informací

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení úkolů a situací samostatně, ve dvojicích i skupinách
- učíme žáky obhájit svůj názor
- směřujeme žáky ke správnému vyhledávání, třídění, porovnávání a využívání získaných informací
- vedeme žáky k hodnocení výsledků svých prací a výstupů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky k logickému sestavení svých myšlenek a názorů
- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými osobami ve škole i mimo ni
- rozebíráme s žáky obsah textů

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky vzájemně si pomáhat, umět pomoc nabídnout i o ni požádat
- vedeme žáky k respektování názoru druhých
- vhodným způsobem podporujeme sebevědomí žáků, eliminujeme ostych při prezentování vlastních názorů či práce

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování společenských norem a zákonů
- učíme žáky podílet se na tvoření pravidel chování ve třídním kolektivu
- učíme žáka uplatňovat svá práva ale i plnit své povinnosti

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využívání svých znalostí a schopností
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce
- společně s žáky vytváříme zdravé pracovní prostředí

Kompetence digitální

- využíváme metod kritického myšlení při práci s informacemi a zpracovávání textů
- využíváme nových technologií jako prostředek výuky a hledání nových poznatků
- učíme žáky komunikovat v digitálním prostředí, sdílet zdroje prostřednictvím online nástrojů, propojovat se s ostatními a spolupracovat

6.2.2 Matematika a její aplikace

Matematika

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný ve všech ročnících. Časová dotace pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu. V průběhu vyučovací hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky. Vzdělávání v matematice je zaměřeno na zdokonalení dovedností při početních operacích, rozpoznávání typů závislostí z tabulek, grafů, znázorňování geometrických útvarů, užití matematiky v reálných situacích. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání; Kreativita
VDO	
EGS	
MKV	
EV	Vztah člověka k prostředí
MDV	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, logickému myšlení a srozumitelné argumentaci
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vedeme žáky k plánování postupů a úkolů a k ověřování výsledků
- vedeme žáky k aplikaci znalostí v ostatních předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

- žáky vedeme k systematickosti, vytrvalosti, přesnosti a sebekontrolě
- snažíme se, aby žáci prováděli rozbor problému a plánu řešení
- snažíme se žáky naučit volit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- chceme, aby žáci zdůvodnili matematické postupy a učili se přesně a stručně vyjadřovat
- učíme žáky vytvářet hypotézy
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učíme žáky věcně argumentovat

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky spolupracovat v týmu, vedeme je ke vzájemné pomoci
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

- vyžadujeme zodpovědné rozhodování podle dané situace
- vedeme žáky k ohleduplnosti, taktu a respektu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učíme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality, termínů

Kompetence digitální

- zadáváme úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- učíme žáky pohybovat se v digitálním prostředí matematickým vzorců
- pro rozvoj matematické gramotnosti využíváme vhodných digitálních aplikací

6.2.3 Informatika

Informatika

Předmět je vyučován v 6.-9. ročníku v dotaci 1 hodina týdně. Dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Výuka probíhá na počítačích, noteboocích nebo tabletech s připojením k internetu. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání; Kreativita; Komunikace
VDO	
EGS	
MKV	
EV	
MDV	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

- při práci s digitálním obsahem vedeme žáky k třídění informací a jejich kritickému hodnocení
- zapojujeme činnosti založené na experimentování a pozorování, vedeme žáky k požívání vyvozených závěrů při dalších činnostech
- podporujeme žáky ve využívání digitálních technologií napříč předměty

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k úvahám o možných řešeních problémů a dáváme jim možnost volby
- při neúspěchu podporujeme trpělivost žáka a motivujeme ho sledováním vlastního pokroku
- při řešení problémových vedeme žáky ke stanovení hypotéz i jejich následnému ověřování

Kompetence občanská

- vedeme žáky k zodpovědnému chování v online světě a odsouzení jakýkoli forem násilí a diskriminace
- učíme žáky respektovat autorská práva

Kompetence sociální a personální:

- při skupinových činnostech vedeme žáky ke vzájemnému respektu
- učíme žáky požádat o pomoc, ale také poskytnout pomoc jiným

Kompetence komunikativní:

- žáky vedeme k hodnocení a analýze různých typů dat a informací a k pochopení jejich významu pro praktické dění
- vedeme žáky k používání optimálních a efektivních nástrojů s ohledem na obsah sdělení
- dbáme na etické zásady při komunikaci s okolním světem, a to nejen v online prostředí

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k zodpovědnému plnění povinností a závazků
- vedeme žáky k bezpečnému a šetrnému zacházení s výpočetní technikou

Kompetence digitální:

- při výuce pracujeme s rozličnou digitální technikou
- při práci s digitálním obsahem vedeme žáky k samostatné volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vedeme žáky k bezpečnému chování v online světě
- diskutujeme s žáky o užívání digitálních technologií s ohledem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

6.2.4 Člověk a společnost

Součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost jsou předměty Dějepis a Výchova k občanství.

Dějepis

Předmět je vyučován od 6. do 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Ve svém vzdělávacím obsahu přímo navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Dějepis seznamuje žáky s „přirozeným světem historie“, tzn. s těmi projevy dávné nebo nedávné minulosti, s nimiž se žák chtěl běžně setkává, a které na něho působí. Jestliže má žák porozumět dnešku, musí poznat a pochopit i minulost, ze které dnešek vznikl. Učí se odhalovat příčiny různých společenských jevů a objektivně je posuzovat. Výuka probíhá ve škole, bývá doplněna praktickým poznáváním historických památek (odborné exkurze, muzea).

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopností poznávání; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy
VDO	Občan, občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
EGS	Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané
MKV	Etnický původ; Kulturní diference
EV	
MDV	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učíme žáky třídit a vyhledávat informace o probíraném učivu podle daných kritérií
- vedeme žáky k tomu, aby chápali probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu
- seznamujeme žáky s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů zeměpis, dějepis, informatika, výchova k občanství a dáváme je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby objevovali paralely při řešení problémů
- učíme žáky posuzovat svá řešení z nejrůznějších aspektů
- snažíme se, aby žáci vnímali společenské problémy v jejich vývoji

Kompetence komunikativní

- požadujeme, aby žáci souvisle a výstižně formulovali své názory
- učíme žáky vyslechnout jiný názor a zabývat se jím
- vedeme žáky k tomu, aby získané komunikační dovednosti využili k vytváření dobrých vztahů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby pochopili význam týmové práce
- učíme žáky pracovat v různě vytvořených týmech
- učíme žáky diskutovat a obhájit svůj názor, ale i přijímat názory ostatních

Kompetence občanské

- snažíme se, aby si osvojili základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- vedeme žáky k poznávání našich kulturních tradic a učíme je chránit tyto tradice
- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých, vážit si jejich vnitřních hodnot

Kompetence pracovní

- vedeme děti k manuální zručnosti, např. při výrobě replik pravěkých nebo středověkých zbraní, staveb apod.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií a aplikací k získávání, vyhledávání a sdílení informací
- učíme žáky vytvářet prezentace a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků

Výchova k občanství

Výchova k občanství se řadí spolu s dějepisem do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vyučuje se na 2. stupni ZŠ od 6. do 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontaktu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy k rodině a k širším společenstvím, s hospodářským životem, s činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky uplatňovat a respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní a občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy filmových projekcí v rámci festivalů, exkurze, návštěvy státních institucí, besedy s odborníky na danou problematiku.

Průřezová témata:

OSV	Sociální rozvoj; Osobnostní rozvoj; Hodnoty, postoje, praktická etika; Komunikace; Seberegulace a sebeorganizace
VDO	Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát; Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
EGS	Jsmo Evropané
MKV	Kulturní diference; Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity
EV	Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí
MDV	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k efektivnímu učení a využívání vhodných způsobů a metod
- motivujeme k nalézání souvislosti mezi získanými poznatky a využití v praxi
- podněcujeme tvořivost žáků zadáváním referátů, samostatných prací, projektových prací, a tím je vedeme k pochopení, systematizaci, třídění a zpracování informací
- vedeme žáky k samostatnému rozhodování a zodpovědnosti za své rozhodnutí
- žáky směřujeme k sebekritickému zhodnocení svých schopností, a tím k vhodnému výběru přiměřených činností s možností prožití vlastního úspěchu

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k řešení problémů samostatně, ve dvojici, ve skupině a k hledání různých variant řešení a jejich obhajobě
- zařazujeme komunitní kruh, ve kterém dáváme prostor k vyjádření vlastního názoru
- vedeme žáky k aktivnímu podílu při všech fázích činnosti, při plánování, přípravě, realizaci i hodnocení

Kompetence komunikativní:

- učíme vést žáky dialog a naslouchat druhým
- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- podporujeme komunikaci s jinými školami, podporujeme přátelské vztahy mezi žáky vyšších a nižších ročníků

Kompetence sociální a personální:

- pomáháme skupinám vytvářet pravidla týmové práce
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině, pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce a aby dokázali ocenit a vážit si práce druhých
- sledujeme a pozitivně ovlivňujeme atmosféru práce v týmu
- učíme žáky vzájemně si pomáhat, umět pomoc nabídnout i o ni požádat a rozvíjíme v nich odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi

Kompetence občanské:

- učíme žáky přijímat názor druhého člověka, respektovat jeho osobnost a individuální rozdíly mezi lidmi
- umožníme žákům podílet se na společném utváření pravidel chování v třídním kolektivu a učíme žáky svá práva uplatňovat a povinnosti plnit
- seznamujeme žáky s naší historií a kulturním dědictvím, učíme je kritickému postoji k umění
- vytváříme podmínky pro zapojení žáků do kulturních a sportovních aktivit

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- využíváme praktické exkurze k lepší orientaci na trhu práce

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k využívání nových digitálních technologií
- využíváme internetových možností k zintenzivnění vzdělávání

6.2.5 Člověk a příroda

Fyzika

Zvědavost vede ke zkoumání věcí a od zkoumání je jen krůček k objevům a vynálezům. A fyzika je právě jedním z předmětů, který člověku umožňuje tuto touhu po objevování nového uskutečnit. Kdo by nechtěl být aspoň někdy velkým objevitelem nebo vynálezcem. Ale žádný učený z nebe nespadl. Proto bychom měli krůček po krůčku prozkoumat a objevit, jak příroda funguje, objevovat zákonitosti, podle kterých probíhají děje v přírodě. Ve fyzice budou žáci zjišťovat, jak fungují různé stroje, přístroje a zařízení, se kterými se mohou setkat v každodenním životě. Seznámíme žáky s důležitými objevy a vynálezy, které usnadnily člověku život. Budeme je seznamovat s životem a dílem velkých vědců, objevitelů a vynálezců, kteří pomáhali měnit svět.

Časová dotace pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu.

Průřezová témata:

OSV	Kooperace a kompetice; Sebepoznání a sebepojetí; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy
VDO	
EGS	
MKV	
EV	Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí
MDV	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- snažíme se používat odbornou terminologii
- chceme, aby žáci byli vedeni k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací a k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí základním postupům badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení vhodného postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- směřujeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinového vyučování, vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vedeme žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Kompetence pracovní

- učíme žáky k dodržování pravidel bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

- učíme žáky používat digitální zařízení při plnění úkolů
- učíme žáky volit vhodné aplikace s ohledem na předpokládaný cíl
- v rámci fyzikálních projektů podporujeme tvořivou činnost žáků za využití IT

Chemie

Výuka chemie probíhá v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 2. vyučovacích hodin týdně v každém ročníku.

V předmětu chemie je důležité chápat, jak udržovat přírodní rovnováhu, poznání chemických dějů pro praktický život, a toto umět uplatňovat v praxi, vytvářet a ověřovat hypotézy. Dále je důležité pochopení platnosti základních chemických zákonitostí. Výuku směřujeme k tomu, abychom podchytili a rozvíjeli zájmy o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů. Snažíme se vytvářet potřeby k objevování a vysvětlování chemických jevů a zdůvodňovat vyvozené závěr. Chceme, aby žáci získali a upevňovali dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi.

Výuku chemie pojímáme i formou laboratorních prací, exkurzí a referátů, u talentovaných žáků i při řešení chemické olympiády. Klademe důraz na vyhledávání potřebných údajů z různých informačních zdrojů a na týmovou spolupráci.

Průřezová témata:

OSV	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VDO	
EGS	
MKV	
EV	Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Základní podmínky života; Ekosystémy; Vztah člověka k prostředí
MDV	

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu chemie:

Kompetence k učení:

- chceme, aby se žáci volbou vhodných metod snažili o poznávání přírodních procesů, vlastností a jevů
- nabádáme žáky, jak zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivitu a jak je využívat k dalšímu učení

Kompetence k řešení problému:

- snažíme se, aby žáci předcházeli od smyslového poznání k poznání založenému na pojmech, prvcích, teoriích a modelech
- usilujeme, aby se žáci snažili chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- chceme, aby se žáci učili základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů
- rozvíjíme u žáků schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení zadáváním problémových úloh, experimentů, pokusů a hledáním odpovědi na otázky „Jak...?“ , „Proč...?“

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky formulovat stručně, přehledně a objektivně postupy a výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k přesnému logicky uspořádanému vyjadřování nebo argumentaci

Kompetence sociální a personální:

- snažíme se, aby si žáci osvojili dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- poskytujeme žákům prostor pro práci v týmu, skupině

Kompetence občanská:

- vedeme žáky ke zodpovědnému chování k životnímu prostředí
- poukazujeme na možnosti rozvoje i zneužití chemie a vedeme žáky k zamyšlení nad problémem

Kompetence pracovní:

- usilujeme, aby se žáci snažili optimálně plánovat soustavná pozorování s experimenty, a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- pozorování a experimentování zařazujeme do výuky systematicky
- vedeme žáky k osvojování si pracovních návyků a postupu při řešení problému

Kompetence digitální

- pracujeme s digitální technikou/aplikacemi při řešení problémových úloh, hledáme optimální jako zdroj informací

Přírodopis

Vyučovací předmět Přírodopis navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět prvouka a přírodověda na prvním stupni ZŠ. Časová dotace pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu.

Důraz je kladen na pochopení základních přírodních zákonitostí, souvislostí od nejjednoduššího ekosystému až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a ekosystému a ekosystému ve vztahu k lidské společnosti. Část výuky je realizována v přírodě, podle možností a tématu hodiny se organizují různé typy exkurzí a terénní cvičení.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopností poznávání; Kreativita
VDO	
EGS	Objevujeme Evropu a svět
MKV	
EV	Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí
MDV	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyjadřovat se výstižně a souvisle v písemném i ústním projevu
- učíme žáky porovnávat dosažené výsledky v týmu i samostatně
- vedeme žáky k tvorbě komplexního pohledu na přírodní vědy

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky hledat vlastní postupy při řešení problémů
- snažíme se, aby žáci vnímali problémové situace a přemýšleli o jejich příčinách
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, schopnosti obhájit rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu
- vedeme žáky k porozumění různých textů, záznamů, obrazových materiálů a jiných prostředků

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky samostatnou prací dosahovat sebeuspokojení a sebeúcty
- vedeme žáky k účinné spolupráci ve dvojicích nebo ve skupině
- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu
- stanovujeme pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání základních ekologických souvislostí a chápání environmentálních problémů
- vedeme žáky k chápání výhod dodržování pravidel zdravého životního stylu
- učíme žáky chovat se zodpovědně

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému používání laboratorních pomůcek a udržovat je v pořádku
- učíme žáky stanovit si kritéria hodnocení vlastní práce
- dohlížíme na pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií a dostupných aplikací k získávání, zpracování a sdílení informací
- vedeme žáky k vytváření vlastních digitálních prezentací

Zeměpis

Samostatný vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Jeho týdenní hodinová dotace je stanovena v učebním plánu.

Moderní zeměpis je soubor vědních disciplín studujících krajinnou sféru a její vazby na lidskou společnost v konkrétním prostředí a v daném místě. Úloha zeměpisu na základní škole je nezastupitelná k objasňování složitých vazeb mezi přírodou a lidskou společností. Výuka zeměpisu obsahuje v návaznosti na prvouku a vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, sociálních a hospodářských podmínek života lidí v blízkém území místní krajiny, na území ČR, v Evropě a v dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva. Výuka bývá obohacena exkurzemi, tematickými školními výlety, besedami.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopností poznávání; Kreativita
VDO	
EGS	Evropa a svět nás zajímá; Jsme Evropané; Objevujeme Evropu a svět
MKV	Kulturní diference; Etnický původ
EV	Ekosystémy; Základní podmínky života; Vztah člověka k prostředí
MDV	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi
- vedeme žáky k manipulaci s orientačními a topografickými pomůckami
- učíme žáky porovnávat výsledky pozorování, měření a zkoumání

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémů na úrovni vlastních znalostí
- vedeme žáky k pojmenování podstaty lokálních, regionálních a globálních problémů přírodní a společenské sféry
- vedeme žáky k diskusi o problémech

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní téma přírodního a společenského prostředí
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu
- vedeme žáky k porozumění různých textů, obrazových materiálů a jiných prostředků a jejich využívání

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině
- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu
- učíme žáky k diskusi v malé skupině i celé třídy

Kompetence občanské

- vzbuzujeme u žáků zájem o kvalitu prostředí, v němž žijí, vedeme je k ochraně životního prostředí

- vedeme žáky k chápání základních ekologických souvislostí a chápání environmentálních problémů
- učíme žáky chovat se zodpovědně

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečné manipulaci s pomůckami, nástroji, přístroji v učebnách i v terénu
- vedeme žáky k poznání existence moderních komunikačních, dopravních i výrobních technologií
- vedeme žáky k vytvoření pozitivního vztahu k práci, zodpovědnosti za výsledky své činnosti

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií a aplikací k získávání, zpracování a sdílení informací

6.2.6 Člověk a kultura

Vzdělávací oblast Člověk a kultura je tvořena předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova. Dále ji rozšiřuje volitelný předmět Sborový zpěv.

Hudební výchova

Vzdělávání v oboru HV směřuje k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit, k chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace k získávání orientace v širokém spektru stylů a žánrů současnosti i minulosti, k pochopení různorodé hudební kultury národů, k rozvoji celkové hudebnosti žáka.

Výuka probíhá v odborné učebně nebo ve třídě, při návštěvě divadla, kina, koncertních sálů a v jiných kulturních prostorech. Formy a metody jsou voleny dle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Časová dotace pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání; Kreativita; Mezilidské vztahy; Komunikace
VDO	
EGS	Evropa a svět nás zajímá
MKV	Kulturní diference; Multikulturalita
EV	
MDV	Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací,
- vedeme žáky k používání odborné terminologie
- motivujeme k nalézání souvislosti mezi získanými poznatky a využití v praxi

- přesvědčujeme o nutnosti využívání zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovujeme žákům dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímáme se o názory a náměty žáků

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- vytváříme prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání nových digitálních technologií
- využíváme internetových možností zintenzivnění vzdělávání
- zadáváme úkoly, které propojují digitální znalosti s hudebním prožíváním

Výtvarná výchova

Ve výtvarné výchově rozvíjíme tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity. Ve výtvarné výchově využíváme různých výtvarných vyjadřovacích prostředků. Předmět VV podporuje rozvoj smyslového vnímání, kreativity, osvojování a utváření vlastních názorů. Tvořivost a poznatky prohlubují vztah k evropské a světové kultuře. Výuka probíhá v učebnách i v plenéru na školní zahradě, v okolí školní budovy.

Časová dotace pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu.

Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání; Kreativita
VDO	
EGS	
MKV	
EV	
MDV	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky poznávat vlastní pokroky

- zadáváme jednotlivé úkoly tak, aby každý žák úkol zvládl na své umělecké úrovni a zažil úspěch
- využíváme kladného hodnocení k motivaci a tvořivosti
- podporujeme žáky při aplikaci vlastních nápadů

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům dostatek námětů, využíváme různé výtvarné techniky, materiály, pomůcky
- umožňujeme žákovi hledat různé možné způsoby řešení a ztvárnění úkolu
- umožňujeme volbu různých postupů
- vedeme žáky k hodnocení vlastní práce a radosti z ní

Kompetence komunikativní

- tolerujeme názory ostatních spolužáků
- podporujeme družné vztahy, zajímavé nápady
- umožňuje dostatek prostoru při vlastní tvorbě, nasloucháme a učíme naslouchat i žáky
- podporujeme metody skupinové práce a vedeme žáky ke spolupráci

Kompetence sociální a personální

- respektujeme pravidla při práci v týmu
- respektujeme individuální řešení a tvoření
- dodáváme žákovi sebedůvěru při tvoření, zohledňujeme tempo jednotlivých žáků
- vhodným způsobem podporujeme sebevědomí žáků, eliminujeme ostych při prezentaci vlastních prací

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování společenských norem a zákonů
- učíme žáky podílet se na tvoření pravidel chování ve třídním kolektivu
- učíme žáka uplatňovat svá práva ale i plnit si své povinnosti
- učíme žáky respektovat autorská práva

Kompetence pracovní

- při práci s výtvarným majetkem dodržujeme bezpečnostní a hygienická pravidla
- dodržujeme dohodnuté postupy, vedeme ke správnému užití materiálu, nástrojů a vybavení
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce
- podporujeme hospodárné využívání materiálů i s ohledem k životnímu prostředí

Kompetence digitální

- využíváme digitálních technologií jako prostředků výuky i tvořivosti
- využíváme digitální technologie k vytváření nových a upravování starých forem obsahu, ke kreativní tvořivosti

6.2.7 Člověk a zdraví

Součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví jsou předměty Výchova ke zdraví a Tělesná výchova

Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje v 6., 7., a 8. ročníku s dotací 1 hod./týden. Vzdělávání směřuje k usnadnění cesty žákům k dospělosti, pomoci jim utvořit postoje vedoucí k plnohodnotnému životu a hlavně k situacím, do kterých se během života budou dostávat. Podstatná je atmosféra pohody ve vyučovacím procesu, spolupráce, vzájemná pomoc, bezpečí, otevřenost. Cílem výuky je především poznání sebe sama, uvědomění si zodpovědnosti za sebe a své zdraví, dokázat se rozhodnout sám za sebe, umět formulovat svůj názor, naučit se poslouchat názory druhých a respektovat je, najít kompromis.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, je realizována rovněž při besedách s odbornými institucemi nebo tematicky zaměřených exkurzích. Formy a metody jsou voleny podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Časová dotace pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu.

Průřezová témata:

OSV	Mezilidské vztahy; Řešení problémů; Psychohygienu; Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace; Sebepoznání a sebepojetí; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Poznávání lidí
VDO	Občanská společnost a škola
EGS	
MKV	Lidské vztahy
EV	
MDV	Vnímání autora mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému rozhodování a zodpovědnosti za své rozhodnutí
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- motivujeme žáky k zájmu o učení zařazováním her a obměnami pracovního prostředí
- podněcujeme tvořivost žáků zadáváním referátů, samostatných prací, projektových prací, a tím je vedeme k pochopení, systematizaci, třídění a zpracování informací

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme komunitní kruh, ve kterém dáváme prostor k vyjádření vlastního názoru
- navozujeme problémové, modelové situace a nabízíme různé způsoby jejich řešení
- vedeme žáky k řešení problémů samostatně, ve dvojici, ve skupině a k hledání různých variant řešení a jejich obhajobě
- povzbuzujeme žáky při případných nezdarech
- směřujeme žáky ke správnému vyhledávání, třídění, porovnávání a využívání získaných informací

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme vést žáky dialog a naslouchat druhým
- vedeme žáky formou prezentace referátů a samostatných prací obhájit svůj názor vhodnými argumenty

- podporujeme komunikaci s jinými školami, podporujeme přátelské vztahy mezi žáky vyšších a nižších ročníků

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme žáky do různých typů skupin podle požadovaného cíle zadaného úkolu
- usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině, pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce a aby dokázali ocenit a vážit si práce druhých
- sledujeme a pozitivně ovlivňujeme atmosféru práce v týmu
- vedeme žáky k respektování názorů druhých a čerpání poučení z nich
- vhodným způsobem podporujeme sebevědomí žáků, eliminujeme ostych při prezentování vlastních názorů žáka

Kompetence občanské

- učíme žáky přijímat názor druhého člověka, respektovat jeho osobnost a individuální rozdíly mezi lidmi
- vytváříme modelové situace, při kterých se žáci učí vhodně rozhodovat
- vytváříme podmínky pro zapojení žáků do kulturních a sportovních aktivit
- seznamujeme žáky s možnými situacemi, které vyžadují jejich správné a efektivní rozhodnutí a nabízíme způsoby řešení

Kompetence pracovní

- učíme žáky prezentovat výsledky své práce, ohodnotit práci svou i druhých
- v rámci projektového vyučování vedeme žáky k vymýšlení nápadů, jejich formulaci, získání prvotních informací, realizaci a zhodnocení
- učíme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají informace z různých zdrojů a které vyžadují využití poznatků z ostatních předmětů

Kompetence digitální

- využíváme internetových možností k zintenzivnění vzdělávání
- vedeme žáky k využívání nových digitálních technologií

Tělesná výchova

Výuka tělesné výchovy má zásadní vliv pro vytváření celoživotního zájmu o pohybovou aktivitu, ale především pro získávání a seznamování se s novými ohybovými dovednostmi a návyky, kterými mohou žáci přispívat ke kultivaci kvality života nejen sobě samým, ale i celé společnosti do budoucna. Časová dotace pro jednotlivé ročníky je 2 hod. / týden.

Vyučovací proces zohledňuje především negativní důsledky úbytku přirozené pohybové aktivity a s tím související hypokineze, způsobené sedavějším způsobem života u žáků všech věkových skupin.

Role současné tělesné výchovy je tak koexistence s ostatními subsystémy tělesné kultury, kterými jsou vedle vrcholového a výkonnostního sportu také zdravotní tělesná výchova, pohybová rekreace a tělesná rehabilitace.

Hodiny tělesné výchovy probíhají v závislosti na povětrnostních podmínkách, okamžitým stavu počasí a ročním obdobím buď ve venkovních prostorách školy, školním hřišti nebo v nedalekém parku, kde žáci plní zejména úkoly spojené s atletickými disciplínami. Za nepříznivých podmínek a v zimním období probíhá výuka v tělocvičně, je kladen důraz na kolektivní sportovní aktivity, na uplatnění a upevnění již získaných motorických dovedností

zejména při pohybových, míčových i úpolových hrách. Žáci v zimním období také absolvují pobytový lyžařský výcvik.

Průřezová témata:

OSV	Seberegulace a sebeorganizace; Hodnoty, postoje, praktická etika
VDO	
EGS	Objevujeme Evropu a svět
MKV	
EV	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
MDV	

Kompetence k učení

- učíme žáky poznávat vlastní pokroky, ale i limity
- volíme takové tempo, aby měl každý cvičenec možnost a dostatečný časový prostor, pro osvojení pohybové dovednosti a dáváme možnost výběru z aktivit,
- podporujeme žáky k překonání sebe sama

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům více možností, jak využít jejich vlastní potenciál a využíváme modelové situace, případně modifikovanou hru
- umožňujeme žákovi hledat různé možné způsoby řešení
- vedeme žáky k hodnocení vlastních výkonů a radosti z nich

Kompetence komunikativní

- tolerujeme názory ostatních spolužáků
- podporujeme spolupráci a týmového ducha
- podporujeme osobní aktivitu a zápal pro hru

Kompetence sociální a personální

- respektujeme pravidla při týmových hrách
- současně respektujeme individuální aktivitu rozených lídrů
- dodáváme žákovi sebedůvěru při hře a pohybových úkolech, přizpůsobíme tempo schopnostem jednotlivých žáků
- vhodným způsobem podporujeme sebevědomí žáků, eliminujeme ostych při prezentaci vlastních výkonů

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování sportovních pravidel
- učíme žáky uplatňovat svá práva, ale současně se také podřídit potřebám kolektivu

Kompetence pracovní

- při cvičení se sportovními pomůckami a náčiním dodržujeme bezpečnostní a hygienická pravidla
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce
- podporujeme hospodárné využívání materiálů i s ohledem k životnímu prostředí

Kompetence digitální

- využíváme digitálních technologií k měření výkonů jednotlivých žáků, případně k rozboru dosavadních dovedností

6.2.8 Člověk a svět práce

Člověk a svět práce

Časová dotace předmětu pro jednotlivé ročníky je uvedena v učebním plánu. V rámci předmětu jsou realizovány učební okruhy: práce s technickými materiály, pěstitelské práce, příprava pokrmů, v 8. a 9. ročníku je kladen důraz na svět práce.

Výuka je zaměřena na praktické dovednosti žáků, které jsou nezbytné pro jejich další uplatnění v budoucím profesním životě. Praktickým zaměřením se předmět výrazně odlišuje od většiny ostatních, protože předpokladem je osobní tvůrčí zapojení žáků. Žáci přicházejí do styku s různými přírodními i průmyslově vyráběnými materiály, učí se poznávat jejich strukturu i vlastnosti a pomocí různých druhů zpracování vhodným nářadím měnit jejich tvar i funkci. Při výuce, která probíhá v kuchyňce se žáci seznamují s postupy při přípravě pokrmů, způsoby skladování a nakládání s potravinami a také pravidla správného stolování a etikety.

V závislosti na věku žáka se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Průřezová témata:

OSV	Kreativita; Seberegulace a sebeorganizace; Sebepoznání a sebepojetí
VDO	Občan, občanská společnost a stát
EGS	
MKV	
EV	Vztah člověka k prostředí
MDV	

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky poznávat vlastní schopnosti
- zadáváme jednotlivé pracovní úkoly tak, aby každý žák práci zvládl dle svých dosavadních schopností a dospěl pokud možno k dokončení výrobku
- využíváme kladného hodnocení k motivaci a tvořivosti
- podporujeme žáky ve vynalézavosti a realizaci vlastních nápadů

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům dostatek námětů, využíváme různé pracovní techniky, materiály i nářadí
- umožňujeme žákovi hledat různé možné způsoby řešení a ztvárnění úkolu
- vedeme žáky k hodnocení vlastní práce a radosti z ní

Kompetence komunikativní

- tolerujeme názory ostatních spolužáků
- podporujeme kooperaci a invenci žáků
- umožňujeme dostatek prostoru při vlastní tvorbě, vyslyšíme potřeby a přání žáků

Kompetence sociální a personální

- Respektujeme bezpečnostní zásady při práci s ostrými předměty a nářadím

- respektujeme individuální řešení a tvoření
- dodáváme žákovi sebedůvěru při tvoření, nevytváříme tlak na časové limity
- vhodným způsobem podporujeme sebevědomí žáků, eliminujeme ostych při prezentaci vlastních prací

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování společenských norem a zákonů
- učíme žáky podílet se na tvoření pravidel chování
- učíme žáka uplatňovat svá práva, ale i plnit si své povinnosti

Kompetence pracovní

- při práci s nářadím a materiálem dodržujeme bezpečnostní a hygienická pravidla
- dodržujeme dohodnuté postupy, vedeme ke správnému užití materiálu, nástrojů a vybavení
- podporujeme hospodárné využívání materiálů i s ohledem k životnímu prostředí

Kompetence digitální

- využíváme digitálních technologií jako prostředků výuky i tvořivosti
- využíváme digitální technologie k vytváření nových a upravování starých forem obsahu, ke kreativní tvořivosti a dodržování autorských práv

6.3 Volitelné předměty

Nabídka volitelných předmětů je každoročně aktualizována s ohledem na zájmy žáků, personální a rozpočtové možnosti školy. Nabídkou volitelných předmětů usilujeme především o rozšíření a prohloubení vzdělávacích obsahů povinných vyučovacích předmětů. Výuka probíhá zpravidla ve skupinách žáků, které jsou tvořeny napříč ročníky.

SEMINÁŘ ČESKÉHO JAZYKA

Seminář jazyka českého navazuje a prohlubuje předmět český jazyk. Je určen zejména pro ty žáky, kteří mají zájem o literaturu, chtějí si rozšířit znalosti nebo se připravit na přijímací zkoušky. Výuka se orientuje na celkový přehled v oblasti vědomostí především ze světové literatury a prohloubení znalostí v literatuře české, poskytuje prostor pro porovnávání uměleckých zpracování v rámci různých žánrů.

V semináři žáci pracují ve třídě, počítačové nebo internetové učebně, při řešení některých seminárních a problémových úloh i doma. Ve výuce se používají různé formy práce (samostatná, ve skupině, soutěže družstev) a množství vyučovacích pomůcek. V hodinách semináře se procvičují souhrnná pravopisná, tvaroslovná a skladebná zadání k přípravě na přijímací zkoušky. Pracuje se s analýzou složitějších textů a s aktuálními trendy. Je zde i prostor využití digitálních aplikací.

SEMINÁŘ MATEMATIKY

Seminář matematiky navazuje a prohlubuje předmět Matematika. Je určen zejména pro ty žáky, kteří mají zájem o matematiku, chtějí se v ní zdokonalit nebo se připravit na přijímací zkoušky. Výuka je zaměřena na zdokonalení dovedností při početních operacích, užití matematiky v reálných situacích, rozvíjení logického myšlení a řešení problémových situací.

V semináři žáci pracují ve třídě, počítačové nebo internetové učebně, při řešení některých problémových úloh venku nebo doma. Ve výuce se používají různé formy práce (samostatná, ve skupině, soutěže družstev) a množství vyučovacích pomůcek.

SBOROVÝ ZPĚV

Předmět sborový zpěv je nabízen žákům s hudebním programem. Je určen žákům, kteří mají zájem o aktivní hudební činnosti a jejich prezentaci na veřejnosti. Děti se učí orientovat ve sborové partitūře, správně tvořit tón, zvládat dynamiku. Děti se seznamují prakticky s interpretací skladeb různých žánrů, rozvíjí se jejich sluchové schopnosti, barva hlasu a ladění. Společnou prací v kolektivu jsou děti vedeny k odpovědnosti, spolehlivosti i tvořivosti. Výraznější talenty se také uplatní v nástrojové hře při doprovodech písní nebo při sólovém vystoupení.

V hodině žáci pracují ve sborové učebně, dělené zkoušky probíhají ve třídách, které jsou vybaveny klavírem. Ve výuce se využívají různé formy práce - individuální, skupinové i kolektivní.

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Předmět je zařazen na 1. stupni. Z obsahového hlediska se snaží rozvíjet čtenářské dovednosti a čtení s porozuměním. Předmět rozvíjí čtenářskou gramotnost, je prostředkem pro prohloubení učebního obsahu předmětu Český jazyk.

KONVERZACE V JAZYCE ANGLICKÉM

Konverzace v jazyce anglickém doplňuje učivo předmětu jazyk anglický o jednoduchá konverzační témata z každodenního života (cestování, trávení volného času, realie anglicky mluvících zemí apod.). Důraz se klade na přirozené používání mluvené podoby cizího jazyka. Výuka je oživena hraním rolí. Cílem je posílit komunikační dovednosti žáků, zlepšit jejich schopnost porozumět a vést aktivní dialog. Dle možností je předmět vyučován rodilým mluvčím.

SPORTOVNÍ HRY

Cílem je získat kladný vztah k pohybovým aktivitám, vytvářet návyky zdravého životního stylu. Usilujeme o zlepšení fyzické zdatnosti, zdokonalení herních činností jednotlivce, spolupráci v kolektivních hrách. Do hodin zařazujeme míčové hry, například basketbal, volejbal, florbal, házenou. Lze využít venkovní hřiště, okolí školy, cyklostezku. Dbáme na dodržování pravidel a jednání v duchu fair-play.

ZÁKLADY ADMINISTRATIVY (ZAV)

Volitelný předmět Základy administrativy je vyučován dle volby žáků od 5. ročníku. Výuka psaní je úzce spjata s předmětem Český jazyk – zvládnutí pravopisu, Informatika – ovládnutí PC a cizím jazykem – opisy textů v jazyce anglickém i dalším cizím jazyce. Texty, které žáci opisují, jsou ze všech oblastí. Jedná se o opisy s dějepisným, literárním, přírodovědným, společenským, politickým, zeměpisným, matematickým, fyzikálním, výtvarným zaměřením.

Z obsahového hlediska učí předmět klávesové gramotnosti ovládnutím počítačové klávesnice všemi deseti prsty. Žáci v rámci výuky trénují rychlost a přesnost psaní. Získané dovednosti přenášejí do osobního života např. při vypracovávání referátů, psaní slohových prací apod.

Správným návykům při zvládnutí klávesnice se žáci učí pomocí programové výuky ZAV, která je rozdělena do čtyř základních výkonnostních tříd:

1. třída: cvičení 1 – 600
2. třída: cvičení 601 – 1 200
3. třída: cvičení 1 201 – 1 800
4. třída: cvičení 1 801 – 2 400

6.4 Doplnující vzdělávací obor

6.4.1 Etická výchova

Vzdělávací obor Etická výchova je založen na systematickém osvojování sociálních dovedností u žáků především na základě zážitkové metody. Základním cílem etické výchovy je vedení žáků k prosociálnímu způsobu chování, tj. schopnost učinit něco dobrého pro druhé bez očekávání vnější odměny nebo protislužby.

Etická výchova je začleněna do ŠVP napříč všemi předměty, není vyučována v rámci jednoho vyučovacího předmětu. Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru tvoří tato témata:

- Komunikace
- Důstojnost lidské osoby, pozitivní hodnocení sebe, úcta k sobě
- Pozitivní hodnocení druhých
- Tvořivost a iniciativa, řešení problémů a úloh
- Vyjadřování a komunikace citů
- Empatie
- Asertivita
- Reálné a zobrazené vzory
- Pomoc, dělení se, přátelství, spolupráce
- Komplexní prosociálnost

Komunikace

Toto téma učí žáky zvládnout základy verbální a neverbální komunikace, je rovněž základním krokem k vytvoření spolupracujícího kolektivu třídy. Mezi nejdůležitější dovednosti komunikace uplatňované v mezilidských vztazích, které by si děti měly osvojit, patří pohled, úsměv, pozdrav, otázka, používání slov prosím, děkuji, odpusť....

Na tyto základy navazuje komunikace citů, emfatické naslouchání, vhodná reakce na oprávněnou či neoprávněnou kritiku.

Důstojnost lidské osoby, pozitivní hodnocení sebe, úcta k sobě

V tomto tématu se učí žáci poznat své silné a slabé stránky, přijmout je. Sebeúcta vede nejen ke zdravému rozvoji charakteru, ale také k pozitivnímu hodnocení druhých a života, vyrůstá z pozitivního vztahu k sobě.

Pozitivní hodnocení druhých

Pozitivní hodnocení druhých je téma, které navozuje přijetí druhého se vším všudy, tj. se všemi klady, omezeními, chybami, učí žáky kladně hodnotit druhé: spolužáky, rodiče, učitele.

Tvořivost a iniciativa. Řešení problémů a úloh

Cílem tohoto tématu je poskytnout nové stimuly vedoucí především k proměně vzájemných vztahů. Téma zahrnuje rozvoj vnímavosti, rozvíjí pozorovací schopnosti, představivost, koncentraci, porozumění problému, flexibilitu, schopnost vidět souvislosti, originalitu řešení, osobitost ...

Vyjadřování a komunikace citů

Toto téma učí otevřeně a přiměřeně vyjadřovat své city, volit vhodnou dobu a formu k vyjádření negativních citů. V oblast usměrňování citů je téma zaměřeno zejména na strach

a agresivní formy chování vedoucí např. k šikaně. Dále se zabývá problémy vztahů ve třídě a v rodině.

Empatie

Žáci se učí vžít do situace druhých, naslouchat jim, aplikovat empatické postoje v každodenním životě, orientovat se na přítomný okamžik.

Asertivita

Zaměřuje se na přiměřené jednání především v oblasti verbální, na obranu vlastních práv a sebeprosazení. Téma seznamuje s asertivními technikami, učí obraně před manipulací, vede k využívání asertivního chování při řešení konfliktů, k převedení sporu na problém. Učí prosazovat oprávněný nárok a využívat asertivní dovednost / např. ano, ne / aplikované i v oblasti návykových látek.

Reálné a zobrazené vzory

Celým spektrem programu Etická výchova prostupují vzory pro život. Pomocí vhodných modelů posilujících správné jednání docílujeme upevněním postojů a zvnitřnění předkládaných norem. Téma zahrnuje zobrazené vzory pohádek, příběhů, u starších žáků stoupá důraz na vzory z reálného života.

Pomoc, dělení se, přátelství, spolupráce

Prosociální chování v osobních vztazích zahrnuje chování v praktických situacích: fyzickou pomoc, soucítění, verbální pomoc, ochotu dělit se, darování, přátelství ...

Komplexní prosociálnost

Téma se zabývá vztahy mezi skupinami. Zdůrazňuje vzájemnou solidaritu se sociálně slabšími a s národnostními menšinami. Zaměřuje se na řešení celospolečenských problémů, boj proti sociálním nespravedlnostem...

Dnešní svět přináší řadu problémů do všech oblastí života společnosti. Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru proto tvoří i šest aplikačních témat.

- Etické hodnoty
- Sexuální zdraví
- Rodinný život
- Duchovní rozměr člověka
- Ekonomické hodnoty
- Ochrana přírody a životního prostředí

Školní vzdělávací program nabývá účinnosti dnem 1. září 2021

Mgr. Monika Jarošová, ředitelka školy